

Il-Ġurnal Uffiċjali

L 189

tal-Unjoni Ewropea

Edizzjoni bil-Malti

Legiżlazzjoni

Volum 52

21 ta' Lulju 2009

Werrej

I Atti adottati skont it-Trattati tal-KE/Euratom li l-pubblikazzjoni tagħhom hija obbligatorja

REGOLAMENTI

Regolament tal-Kummissjoni (KE) Nru 632/2009 tal-20 ta' Lulju 2009 li jistabbilixxi l-valuri fissi tal-importazzjoni għad-determinazzjoni tal-prezz ta' dhul ta' ċertu frott u haxix 1

II Atti adottati skont it-Trattati tal-KE/Euratom li l-pubblikazzjoni tagħhom mhijiex obbligatorja

DEĊIŻJONIJIET

Il-Kummissjoni

2009/554/KE:

- ★ **Deċiżjoni tal-Kummissjoni tal-21 ta' Ottubru 2008 dwar l-Għajjuna mill-Istat C 49/06 (ex NN 65/06) li implimentat l-Italja biex tirremunera lil Poste Italiane għall-allokazzjoni tal-investiment tal-bonds ta' tfaddil postali (notifikata bid-dokument numru C(2008) 5585) ⁽¹⁾ 3**

⁽¹⁾ Test b'relevanza għaž-ŻEE

I

(Atti adottati skont it-Trattati tal-KE/Euratom li l-pubblikazzjoni tagħhom hija obbligatorja)

REGOLAMENTI

REGOLAMENT TAL-KUMMISSJONI (KE) Nru 632/2009

tal-20 ta' Lulju 2009

li jistabbilixxi l-valuri fissi tal-importazzjoni għad-determinazzjoni tal-prezz ta' dhul ta' ċertu frott u
ħaxix

IL-KUMMISSJONI TAL-KOMUNITAJIET EWROPEJ,

Billi:

Wara li kkunsidrat it-Trattat li jistabbilixxi l-Komunità Ewropea,

Fl-applikazzjoni tal-konklużjonijiet tan-negozjati kummerċjali multilaterali taċ-Ċiklu tal-Urugwaj, il-Regolament (KE) Nru 1580/2007 jistipula l-kriterji għall-istabbiliment mill-Kummissjoni tal-valuri fissi tal-importazzjoni minn pajjiżi terzi, għall-prodotti u għall-perjodi msemmijin fl-Anness XV, it-Taqsima A tar-Regolament imsemmi,

Wara li kkunsidrat ir-Regolament tal-Kunsill (KE) Nru 1234/2007 tat-22 ta' Ottubru 2007 li jistabbilixxi organizzazzjoni komuni ta' swieq agrikoli u dwar dispożizzjonijiet speċifiċi għal ċerti prodotti agrikoli (Ir-Regolament Waħdieni dwar l-OKS) ⁽¹⁾,

ADOTTAT DAN IR-REGOLAMENT:

Artikolu 1

Wara li kkunsidrat ir-Regolament tal-Kummissjoni (KE) Nru 1580/2007 tal-21 ta' Diċembru 2007 dwar regoli dettaljati għall-applikazzjoni tar-Regolamenti tal-Kunsill (KE) Nru 2200/96, (KE) Nru 2001/96 u (KE) Nru 1182/2007 fis-settur tal-frott u ħxejjex ⁽²⁾, u b'mod partikolari l-Artikolu 138(1) tiegħu,

Il-valuri fissi ta' l-importazzjoni msemmija fl-Artikolu 138 tar-Regolament (KE) Nru 1580/2007 huma stipulati fl-Anness għal dan ir-Regolament.

Artikolu 2

Dan ir-Regolament għandu jidhol fis-seħh fil-21 ta' Lulju 2009.

Dan ir-Regolament għandu jorbot fl-intier tiegħu u japplika direttament fl-Istati Membri kollha.

Magħmul fi Brussell, l-20 ta' Lulju 2009.

Għall-Kummissjoni

Jean-Luc DEMARTY

Direttur Ġenerali għall-Agrikoltura u l-Iżvilupp Rurali

⁽¹⁾ ĠU L 299, 16.11.2007, p. 1.

⁽²⁾ ĠU L 350, 31.12.2007, p. 1.

ANNEX

il-valuri fissi tal-importazzjoni għad-determinazzjoni tal-prezz ta' dhul ta' ċertu frott u haxix

(EUR/100 kg)

Kodiċi NM	Kodiċi tal-pajjiż terz ⁽¹⁾	Valur fiss tal-importazzjoni
0702 00 00	MK	26,0
	ZZ	26,0
0707 00 05	TR	102,1
	ZZ	102,1
0709 90 70	TR	96,6
	ZZ	96,6
0805 50 10	AR	60,3
	ZA	60,5
	ZZ	60,4
0808 10 80	AR	82,9
	BR	81,5
	CL	78,6
	CN	97,8
	NZ	95,0
	US	92,2
	ZA	84,6
	ZZ	87,5
0808 20 50	AR	154,3
	CL	76,1
	NZ	138,3
	ZA	107,7
	ZZ	119,1
0809 10 00	TR	159,7
	XS	103,5
	ZZ	131,6
0809 20 95	TR	253,9
	US	236,3
	ZZ	245,1
0809 30	TR	169,7
	ZZ	169,7
0809 40 05	IL	167,2
	ZZ	167,2

⁽¹⁾ In-nomenklatura tal-pajjiżi ffixxata mir-Regolament tal-Kummissjoni (KE) Nru 1833/2006 (ĠU L 354, 14.12.2006, p. 19). Il-kodiċi "ZZ" jirrappreżenta "oriġini ohra".

II

(Atti adottati skont it-Trattati tal-KE/Euratom li l-pubblikazzjoni tagħhom mhijiex obligatorja)

DEĊIŻJONIJIET

IL-KUMMISSJONI

DEĊIŻJONI TAL-KUMMISSJONI

tal-21 ta' Ottubru 2008

dwar l-Għajnuna mill-Istat C 49/06 (ex NN 65/06) li implimentat l-Italja biex tirremunera lil Poste Italiane għall-allokazzjoni tal-investiment tal-bonds ta' tfaddil postali

(notifikata bid-dokument numru C(2008) 5585)

(It-test bit-Taljan biss huwa awtentiku)

(Test b'relevanza għaż-ŻEE)

(2009/554/KE)

IL-KUMMISSJONI TAL-KOMUNITAJIET EWROPEJ,

Wara li kkunsidrat it-Trattat li jstabbilixxi l-Komunità Ewropea, b'mod partikolari l-ewwel subparagrafu tal-Artikolu 88(2),

Wara li kkunsidrat il-Ftehim dwar iż-Żona Ekonomika Ewropea, b'mod partikolari l-Artikolu 62(1)(a),

Wara li stiednet lill-partijiet interessati biex iressqu l-kummenti tagħhom skont dawn l-Artikoli ⁽¹⁾ u wara li kkunsidrat il-kummenti mibghuta,

Billi:

finanzjarji tat-tfaddil postali fisem u għall-Cassa Depositi u Prestiti SpA (CDP). Barra minn hekk, vantaġġ iehor ġej mid-dritt esklussiv li għandha għas-servizz ta' allokazzjoni tal-investiment, li qiegħed ibieghed klijenti minn prodotti bankarji simili.

(3) B'ittra tas-7 ta' Frar 2006, il-Kummissjoni għamlet xi mistoqsijiet, partikolarment rigward il-kontijiet tat-tfaddil postali. Wara li talbet estensjoni għall-perjodu ta' żmien biex tagħti risposta, l-Italja wiegħbet b'ittra tal-21 ta' April 2006. Il-Kummissjoni mbagħad talbet informazzjoni addizzjonali b'ittra tad-29 ta' Ġunju 2006. L-Italja tat l-informazzjoni mitluba fl-ittri tal-31 ta' Lulju u tad-9 ta' Awwissu 2006.

(4) Fit-30 ta' Marzu 2006 saret laqgħa mal-awtoritajiet Taljani u mar-rappreżentanti ta' PI.

I. IL-PROCEDURA

(1) B'ittra tat-30 ta' Dicembru 2005 l-Associazione Bancaria Italiana (ABI) ressqet ilment quddiem il-Kummissjoni dwar serje ta' allegati benefiċċji favur l-attivitajiet bankarji ta' Poste Italiane SpA (PI), li twettqu permezz ta' Banco-posta, li hija diviżjoni għalkollox integrata fil-Grupp.

(2) Skont l-ilment, PI allegatament ingħatat kumpens żejjed għall-ispejjeż tal-allokazzjoni tal-investiment tal-prodotti

(5) Il-Kummissjoni talbet xi kjarifiki mingħand ABI b'ittra tal-20 ta' April 2006. ABI tat it-tweġibiet tagħha f'ittra tat-8 ta' Ġunju 2006.

(6) B'ittra tat-22 ta' Novembru 2006, il-Kummissjoni kkomunikat lill-Italja li, rigward il-miżura, hadet id-deċiżjoni li tagħti bidu għall-proċedura skont l-Artikolu 88(2) tat-Trattat KE.

⁽¹⁾ ĠU C 31, 13.2.2007, p. 11.

- (7) Id-deċiżjoni tal-Kummissjoni li taghti bidu għall-proċedura għet ippubblika f'*Il-Ġurnal Uffiċjali tal-Unjoni Ewropea* ⁽²⁾. Il-Kummissjoni stiednet lill-partijiet ikkonċernati sabiex iressqu l-kummenti tagħhom.
- (8) L-awtoritajiet Taljani għamlu dan b'ittra tat-2 ta' Frar 2007.
- (9) ABI wiegħbet b'ittra tat-13 ta' Marzu 2007. B'ittra tal-20 ta' Marzu 2007, il-Kummissjoni għaddiet il-kummenti ta' ABI lill-awtoritajiet Taljani, u tathom l-opportunità li jwiegħbu. Il-kummenti tal-awtoritajiet Taljani ġew riċevuti permezz ta' ittra tat-18 ta' April 2007.
- (10) Fl-20 ta' Marzu 2007 saret laqgħa bejn ABI u s-servizzi tal-Kummissjoni.
- (11) B'ittra tat-23 ta' Marzu 2007, il-Kummissjoni talbet lil ABI biex tiċċaralha xi punti. ABI bagħtet l-informazzjoni meħtieġa b'ittra tat-18 ta' Mejju 2007. B'ittra tat-23 ta' Mejju 2007, il-Kummissjoni bagħtet il-kummenti ta' ABI lill-awtoritajiet Taljani, li wiegħbu b'ittra tat-22 ta' Ġunju 2007.
- (12) Fil-25 ta' Jannar 2008, il-Kummissjoni talbet informazzjoni addizzjonali mingħand l-Italja. Din tal-aħħar bagħtet l-informazzjoni mitluba b'ittri tal-11 ta' Marzu 2008, tat-13 ta' Mejju 2008 u tas-17 ta' Ġunju 2008.
- (13) F'Jannar 2007, il-Kummissjoni għamlet sejha għall-offerti (2007/S 29-034352) biex isir studju dwar ir-renomazzjoni għall-allokazzjoni tal-investiment tal-bonds ta' tfaddil postali. Peress li jista' jkun hemm kunflitti ta' interess fil-konfront ta' wiehed mill-kompetituri, il-Kummissjoni stiednet lill-awtoritajiet Taljani u lil ABI biex jibagħtu kummenti f'dan ir-rigward b'ittra tad-29 ta' Ġunju 2007. L-Italja wiegħbet b'ittra tal-5 ta' Lulju 2007.
- (14) Fid-9 ta' Novembru 2007, peress li l-offerti ma baqgħux aktar validi, il-Kummissjoni għamlet sejha għall-offerti ohra (COMP/2007/D3/23) u fl-20 ta' Diċembru 2007 ikkonkludiet kuntratt ta' studju ma' espert indipendenti (minn hawn 'il quddiem: l-"espert"). Fil-21 ta' Ġunju 2008, l-espert ta' lill-Kummissjoni r-rapport finali dwar l-istudju.
- (15) Fi tmiem l-2003, CDP għet ittrasformata minn kumpanija tal-Istat f'kumpanija b'responsabbiltà limitata. Minn dak iż-żmien lil hawn, minkejja t-trasferiment ta' 30 % mill-ishma tagħha lil 65 fondazzjoni bankarja ⁽³⁾, CDP baqgħet taht il-kontroll tal-Istat.
- (16) L-ghan ta' CDP huwa li tiffavorixxi l-iżvilupp tal-investimenti pubbliċi, tax-xoghlijiet infrastrutturali maħsuba biex jipprovdu servizzi pubbliċi lokali u tax-xoghlijiet il-kbar ta' interess nazzjonali.
- (17) Mill-2003 l-attività ta' CDP hija kkonċentrata f'żewġ fergħat distinti tal-azzjenda:
- L-ewwel waħda, li għib l-isem "*gestione separata*" (gestjoni separata), tiġġestixxi l-finanzjament tal-investimenti tal-Istat, tar-reġjuni, tal-entitajiet lokali, tal-entitajiet pubbliċi u tal-korpi rregolati mil-liġi pubblika. Id-depożiti tal-kontijiet ta' tfaddil postali, iggarantiti mill-Istat, jirrappreżentaw l-akbar sors ta' provvista għal dawn l-ghanijiet,
 - It-tieni fergħa, li għib l-isem "*gestione ordinaria*" (gestjoni ordinarja), għandha l-ghan li tiffinanzja xoghlijiet, impjanti, networks u faċilitajiet maħsuba biex jipprovdu servizzi pubbliċi u għar-ħlasijiet. Għal dan il-ghan, CDP tista' tiġbor fondi bil-ħruġ ta' titoli, b'self u b'operazzjonijiet finanzjarji oħrajn, mingħajr garanzija tal-Istat.

II.2 PI

- (18) PI tipprovdi s-servizz postali universali fl-Italja u twettaq l-obbligu tas-servizz postali universali ⁽⁴⁾ fit-tifsira tal-leġislazzjoni nazzjonali ⁽⁵⁾ u tar-regolamenti dwar is-servizz postali universali. Bħalissa, is-servizzi finanzjarji mhumiex inklużi fil-mandat ta' servizz ta' interess ekonomiku ġenerali f'dat lil PI.
- (19) Minbarra li tiggarantixxi s-servizz postali universali, PI tista' toffri prodotti u servizzi integrati ta' komunikazzjoni, ta' loġistika u finanzjarji mat-territorju nazzjonali kollu. Il-figuri ewlenin jidhru fit-tabella li ġejja ⁽⁶⁾:

II. L-ATTIVITAJIET TA' CDP U TA' PI/BANCOPOSTA – IS-SWIEQ IKKONĊERNATI

II.1 CDP

- (15) Fi tmiem l-2003, CDP għet ittrasformata minn kumpanija tal-Istat f'kumpanija b'responsabbiltà limitata. Minn dak

⁽²⁾ Ara n-nota ta' qiegħ il-paġna 1.

⁽³⁾ Skont l-Artikolu 5 tal-Liġi Digriet Nru. 269 tat-30 Settembru 2003, li sar Liġi fl-24 ta' Novembru 2003, l-ishma ta' CDP jiġu attribwiti lill-Istat. Barra minn hekk, il-fondazzjonijiet u entitajiet pubbliċi jew privati oħrajn jista' jkollhom biss kwoti minoritarji mill-kapital ta' CDP.

⁽⁴⁾ Is-servizz postali universali jinkludi l-ġbir, it-trasport, l-għażla u d-distribuzzjoni tal-affarijiet mibugħta bil-posta li jiżnu sa 2 kg u tal-pakketti postali li jiżnu sa 20 kg, kif ukoll servizzi relatati ma' oġġetti mibgħuta rreġistrati u assigurati.

⁽⁵⁾ Id-Digriet Leġislativ Nru. 261 tat-22 ta' Lulju 1999 li ġie ppubblikat fil-ĠU 182, 5.8.1999, u d-Digriet tas-17 ta' April 2000 tal-Ministeru tal-Komunikazzjonijiet li ġie ppubblikat fil-ĠU 102, 4.5.2000.

⁽⁶⁾ Sors: Is-sit web ta' PI; Marzu 2008.

Tabella 1

Data ekonomika rigward l-attivitajiet ewlenin ta' PI

Sena 2006	
Total tal-haddiema (medja annwali)	151 470
Żoni territorjali	9
Ferghat	140
Uffiċċji postali	13 893
Data ekonomika ewlenija dwar il-gruppo poste italiane	
	(EUR miljun)
Dhul totali	17 055,6
Dhul mill-bejgħ u mis-servizzi	15 932,2
fejn:	
— minn Servizzi Postali	5 339,4
— minn Servizzi Finanzjarji	4 382,5
— minn Servizzi ta' Assigurazzjoni	5 993,6
— minn Servizzi Oħrajn	216,7
Dhul iehor	1 123,3
Profitt nett	675,7
Is-settur tal-posta	
Prodotti u servizzi	Ammonti (numru)
Korrispondenza (posta ordinarja, prijoritarja, irregistrata, assicurata, atti gudizzjarji, posta oħra rregistrata)	3 522 792 200
Posta kummerċjali (Postatarget (servizz biex jintbagħtu messaġġi pubbliċi-tarji indirizzati), katalogi, posta mhux indirizzata, eċċ.)	1 887 699 700
Rivisti (materjal stampat, gadgets, kotba, eċċ.)	1 216 045 800
Komunikazzjonijiet elettronici (telegrammi, faksijiet, teleksijiet)	17 442 800
Kurier Express (Poste Italiane u Sda)	46 284 600
Pakketti	16 052 000
It-tfaddil postali	
Kontijiet ta' tfaddil, bonds ta' tfaddil u kontijiet kurrenti postali: total	EUR 282 408 miljun
Poloz tal-assigurazzjoni fuq il-ħajja: l-ammonti sottokritti	EUR 5 989 miljun
Kont Bancoposta: in-numru ta' kontijiet kurrenti eżistenti	4 880 000
Karta Postepay: in-numru ta' karti mahruġa	2 801 000

(20) Skont il-karta tal-bilanċ ta' PI, fl-2006, is-sehem tas-servizzi postali mid-dhul totali tal-Grupp kien ta' 33,5 %; 27,5 % tad-dhul totali kien ġej mis-servizzi finanzjarji, filwaqt li 37,6 % kien ġej mis-servizzi ta' assigurazzjoni. Is-servizzi finanzjarji u dawk tal-assigurazzjoni kkontribwew rispettivament 82,0 % u 18,7 % għar-riżultat operattiv tal-Gruppo PI. Is-servizzi postali rreġistraw telf operattiv ta' EUR 4 miljun.

(21) Qabel Diċembru 2003 PI kienet 100 % proprjetà tal-Istat Taljan. F'Diċembru 2003, l-Istat Taljan għamel arranġamenti biex 35 % mill-kapital soċjali ta' PI jiġi trasferit lil CDP. Poste Italiane SpA wkoll hija entità privata kkontrollata mill-Istat.

II.2.1 Is-servizzi postali

(22) Fuq il-bażi ta' studju reċenti⁽⁷⁾, is-suq tal-posta Taljan kien diġà relattivament miftuħ qabel ma giet implimentata l-ewwel Direttiva postali⁽⁸⁾. Operaturi oħrajn barra PI diġà setgħu jqassmu materjal pubbliċitarju indirizzat u posta ibrida. Barra minn hekk, ċerti operaturi postali lokali kienu attivi fit-tqassim tal-korrispondenza f'relazzjoni ta' subappalt ma' PI. Wara l-implimentazzjoni tad-Direttiva 97/67/KE dwar is-servizzi postali, il-mezzi ta' kunsinna tal-posta ibrida ġew inklużi fis-servizzi riservati, biex b'hekk ġew interrotti r-relazzjonijiet ta' subappalt. Il-posta transkonfinali li kienet tidhol u tohroġ mill-pajjiż hija parti shiha mill-ambitu riservat għal PI. Mill-1 ta' Jannar 2003 fid-dritt Taljan giet trasposta t-tieni Direttiva postali⁽⁹⁾ li ttipprovdi li s-suq postali intern għandu jiġi kkompletat sal-1 ta' Jannar 2009, hlief il-prodotti riservati sa 100 gramma għall-korrispondenza u tliet darbiet it-tariffa bażi tal-posta prijoritarja. Mill-1 ta' Jannar 2006 ir-riserva ta' PI bdiet tinkludi l-kunsinni tal-korrispondenza bi prezz sa darbtejn u nofs it-tariffa bażi tal-posta prijoritarja u b'piz ta' mhux aktar minn 50 gramma. Barra minn hekk, is-servizzi tal-back office u l-kunsinna tal-posta f'ammonti kbar. Is-suq postali issa huwa relattivament miftuħ *de jure*, peress li issa giet liberalizzata l-kunsinna tal-materjal pubbliċitarju dirett bil-posta. Ir-regoli tad-dhul mhumiex meqjusa bhala ibsin⁽¹⁰⁾.

(23) Fid-19 ta' Ottubru 2006, il-Kummissjoni pproponiet Direttiva postali ġdida biex jiġi kkompletat għal kollox is-suq intern tas-servizzi postali Komunitarji. Id-Direttiva⁽¹¹⁾ dahlet fis-sehħ fis-27 ta' Frar 2008 u ttipprovdi

li sal-31 ta' Diċembru 2010 jiġu aboliti l-monopolji legali fis-servizzi postali, għalkemm ċerti Stati Membri jistgħu jipposponu l-limitu ta' żmien sal-31 ta' Diċembru 2012.

II.2.2. Is-servizzi finanzjarji

(24) Bid-Digriet tal-President tar-Repubblika Nru. 144 tal-14 ta' Marzu 2001, ġew irregolati s-servizzi bankarji u finanzjarji li tista' twettaq PI, jiġifieri l-attivitàjiet ta' Bancoposta. Dawn l-attivitàjiet jinkludu: id-depożiti tal-kontijiet ta' tfaddil mill-pubbliku tkun xi tkun il-forma tagħhom; l-ghoti ta' servizzi ta' hlas; servizzi ta' intermedjarja fil-kambju; il-promozzjoni u l-allokazzjoni tal-investment ta' finanzjamenti mogħtija mill-banek u minn intermedjarji finanzjarji awtorizzati oħrajn; l-ghoti ta' ċerti servizzi ta' investment (negożati f'isem terzi persuni u l-allokazzjoni tal-investment u d-depożiti ta' ordnijiet, hlief in-negożati għal finijiet personali u l-ġestjoni tal-assi fuq bażi individwali). Ġie eskluż, b'mod espliċitu, li PI tista' twettaq attivitàjiet ta' finanzjament.

(25) PI/Bancoposta tista' titqies bhala aġenzija ta' tfaddil u intermedjarja finanzjarja. Minkejja li mhix bank, hija tagħmel użu mill-ghadd ta' uffiċċji postali ta' PI għall-operazzjonijiet tagħha u biex toffri prodotti bankarji u prodotti finanzjarji oħrajn.

(26) It-13 893 uffiċċji postali, bejn wiehied u wiehied mill-inqas wiehied għal kull komun, li jagħmlu minn PI l-akbar netwerk bankarju fl-Italja, għandhom jitqiesu bhala vantaġġ aktar milli bhala piż: l-ispejjeż tan-netwerk essenzjalment jiġu koperti mis-servizzi finanzjarji ta' PI, u b'hekk mhumiex ta' piż għall-fornitur tas-servizz universali⁽¹²⁾.

(27) Frapport li gie ppubblikat fl-2004, l-aġenzija tar-rating (klassifikazzjoni) Fitch iddikjarat li PI/Bancoposta tista' tilhaq il-popolazzjoni kollha tal-Italja, hila li fil-ġejjieni qrib l-ebda bank nazzjonali ma jkun jista' jlahhaq magħha⁽¹³⁾. L-aġenzija tqis ukoll li PI qiegħdet l-iżvilupp tas-servizzi finanzjarji fil-qalba tal-istrategija tagħha.

(28) PI toffri firxa wiesgħa ta' servizzi finanzjarji li jikkompetu ma' dawk li toffri s-sistema bankarja,

— servizzi ta' depożiti ta' kontijiet ta' tfaddil, ta' intermedjarju u negozju relatat,

— servizzi ta' hlas;

— l-allokazzjoni ta' prodotti finanzjarji u ta' investment.

⁽⁷⁾ *Development of competition in the European postal sector* (L-iżvilupp tal-kompetizzjoni fis-settur postali Ewropew), ECORYS-NEI, Lulju 2005.

⁽⁸⁾ Id-Direttiva 97/67/KE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tal-15 ta' Diċembru 1997 dwar regoli komuni għall-iżvilupp tas-suq intern tas-servizzi postali tal-Komunità u t-titjib fil-kwalità tas-servizz (GU L 15, 21.1.1998, p. 14).

⁽⁹⁾ Id-Direttiva 2002/39/KE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tal-10 ta' Gunju 2002 li temenda d-Direttiva 97/67/KE fir-rigward tal-ftuħ ulterjuri għal kompetizzjoni tas-servizzi postali Komunitarji (GU L 176, 5.7.2002, p. 21).

⁽¹⁰⁾ Ara n-nota ta' qiegħ il-paġna 7.

⁽¹¹⁾ Id-Direttiva 2008/6/KE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tal-20 ta' Frar 2008 li temenda d-Direttiva 97/67/KE dwar it-tlestija kompleta tas-suq intern tas-servizzi postali Komunitarji (GU L 52, 27.2.2008, p. 3).

⁽¹²⁾ Ara l-istudju ta' PriceWaterhouseCoopers "The Impact on Universal Service of the Full Market Accomplishment of the Postal Internal Market in 2009, Final Report" (L-impatt fuq is-servizz universali tat-tweqqi tas-suq shiħ tas-Suq Postali Intern fl-2009, Rapport Finali), Mejju 2006.

⁽¹³⁾ FitchRatings, rapport speċjali tad-9.7.2004, *The European Regulated Mail Sector: Tomorrow's Deliveries* (Is-Settur Ewropew Irregolat tal-Posta: Il-Kunsinni ta' Ghada).

- (29) Għall-finijiet ta' din id-deċiżjoni, l-element l-aktar importanti jikkonċerna l-istrumenti tad-depożiti, b'mod partikolari tal-kontijiet ta' tfaddil postali peress li PI tiddepożita fondi fisem u għal CDP bl-allokkazzjoni tal-investment tal-bonds ta' tfaddil postali u tal-kontijiet ta' tfaddil postali.
- (30) Barra minn hekk, fl-aħħar snin PI estendiet sew il-firxa tal-istrumenti ta' hlas li toffri lill-klijenti tagħha, fejn flimkien ma' daww tradizzjonali għal hidmietha (formoli tal-hlas fl-uffiċċji postali (*bollettini postali*) u ordnijiet ta' flus (*money orders*)) bdiet toffri anke l-istrumenti li darba kienu tipikament bankarji (karti ta' debitu u ta' kreditu, trasferimenti, servizzi ta' addebitu fil-kont għall-hlas tal-kontijiet tad-dawl, tal-ilma eċċ.)⁽¹⁴⁾.
- (31) Fl-aħħarnett, PI talloka l-prodotti finanzjarji u ta' investment li ġejjin:
- bond strutturati (jiġifieri bonds flimkien ma' komponent derivattiv) mahruġa mill-banek,
 - poloz tal-assigurazzjoni mahruġa minn Poste Vita⁽¹⁵⁾,
 - fondi komuni ta' Bancoposta Fondi SGR, kumpanija ta' ġestjoni tal-fondi⁽¹⁶⁾,
 - finanzjamenti fisem terzi persuni. Jiġu offruti self personali u self fisem il-banek.

III. IL-MIŻURA VVALUTATA

- (32) Il-miżura li qed tiġi vvalutata hija r-remunerazzjoni mogħtija għall-allokkazzjoni tal-investment tal-BFP li CDP tat lil PI fil-perjodu 2000-2006.

III.1 It-tfaddil postali

- (33) Id-Digriet tal-Ministeru tal-Ekonomija u tal-Finanzi tas-6 ta' Ottubru 2004⁽¹⁷⁾ (minn hawn 'il quddiem: id-"Digriet") rigward il-Liġi Digriet Nru 269 tat-30 ta' Settembru 2003, fl-Artikolu 1(1) jiddefinixxi t-tfaddil postali bħala "id-depożitu ta' fondi, bl-obbligu tar-rimbors, mgħejjun mill-garanzija tal-Istat, min-naha ta' CDP S.p.a. permezz ta' Poste Italiane S.p.a.". Għal dan il-ghan jintużaw il-kontijiet ta' tfaddil postali u l-bonds ta' tfaddil postali.
- (34) Skont l-Artikolu 1(2) tad-Digriet, it-tfaddil postali, jiġifieri d-depożiti tal-fondi min-naha ta' CDP permezz ta' PI, hu servizz ta' interess ekonomiku ġenerali.

⁽¹⁴⁾ F'ċerti każi (karti ta' debitu u servizzi ta' addebitu f'kont għall-hlas tal-kontijiet tad-dawl, tal-ilma, eċċ.), is-servizzi jiġu prodotti mill-operatur postali stess, f'każi oħrajn, l-offerta tkun possibbli minhabba ftehimiet kummerċjali fejn PI/Bancoposta tagħmilha ta' distributtri tas-servizzi prodotti minn partijiet terzi (operaturi tas-settur bankarju fil-każ tal-karti ta' kreditu).

⁽¹⁵⁾ Poste Vita SpA hija għalkollox ikkontrollata minn PI.

⁽¹⁶⁾ Bancoposta Fondi SpA SGR hija għalkollox ikkontrollata minn PI.

⁽¹⁷⁾ Ippubblikat fil-GU 241, 13.10.2004.

III.1.1 Il-Kontijiet Postali

- (35) Il-kontijiet ta' tfaddil postali huma l-istrumenti ta' depożitu ggarantiti mill-Istat, u għalhekk għandhom livell baxx ta' riskju. Il-kontijiet ta' tfaddil postali jistgħu jkunu kontijiet nominattivi u kontijiet *bearer* (tal-portatur). Fost l-operazzjonijiet ewlenin li jsiru fuq kont postali hemm id-depożiti u l-ġbid tal-flus.
- (36) Fit-22 ta' Novembru 2006, il-Kummissjoni ddeċidiet li r-remunerazzjoni li CDP tat lil PI għall-allokkazzjoni tal-investment tal-kontijiet ta' tfaddil postali fil-perjodu 2000-2005 mhix għajnuna mill-Istat fit-tifsira tal-Artikolu 87(1) tat-Trattat.

III.1.2 Il-bonds ta' tfaddil postali

- (37) Il-bonds ta' tfaddil postali (BFP) huma strumenti ta' depożitu ggarantiti mill-Istat, u għalhekk għandhom livell baxx ta' riskju. Dawn ma jistgħux jiġu nnegozjati fis-suq peress li, skont dispożizzjoni esplicita tal-Liġi, ma jistgħux jiġu ċeduti u jista' jintalab r-rimbors tal-kapital fi kwalunkwe hin flimkien mal-hlas tal-imghaxijiet, karatteristika li hija ekwivalenti għal opzjoni *put* ta' tip Amerikan (kuntratt għal opzjoni li jagħti lid-detentur id-dritt li jbigħ ċerta kwantità ta' sigurtà sottostanti lill-persuna li tissottoskrivi l-opzjoni, bi prezz speċifikat sa data speċifikata) li tagħti l-possibbiltà lil min ifaddal li jitlob ir-rimbors tal-kapital, bi prezz iffissat minn qabel, fi kwalunkwe mument tad-durata tal-bond. L-imghaxijiet jithallsu f'darba meta jintradd il-kapital u fuqhom tithallas taxxa ta' 12,5 %.
- (38) Il-BFP ġew stabbiliti bħala *one-coupon bonds*, jinħarġu meta jkun meħtieġ u għaldaqstant l-ammont totali ta' kull harġa ta' bonds ma jiġix stabbilit minn qabel. Is-servizz ta' allokkazzjoni tal-investment, il-ġestjoni u r-rimbors tal-bonds ta' tfaddil postali u ta' operazzjonijiet oħrajn relatati magħhom huma eżentati mill-hlas ta' kummissjonijiet u minn piżijiet oħrajn li jitgħabba bihom min ifaddal. Mill-2003, huma disponibbli f'forma fiżika jew f'forma dematerjalizzata. Qabel l-2003 kienu joħorġu biss BFP fiżiċi.
- (39) L-erba' tipi ewlenin ta' BFP huma⁽¹⁸⁾:

- BFP ordinarji: dawn huma prodotti finanzjarji b'tul ta' żmien ta' 20 sena li jggarantixxu qligħ annwali fiss li jikber maż-żmien (*struttura step up*),

⁽¹⁸⁾ Ara l-premessa 32 tad-deċiżjoni li tat bidu għall-proċedura. Flulju 2006, CDP tat bidu għall-fruġ ta' BFP għal minorenni b'tul ta' żmien li jibda mid-data tas-sottoskrizzjoni u jintemm meta d-detentur jagħlaq 18-il sena. Dan it-tip ta' bonds ma jaqax fl-ambitu tad-deċiżjoni li tat bidu għall-proċedura u lanqas f'dak ta' din id-deċiżjoni. Hu x'inhu l-każ, il-ħażna ta' BFP mahsuba għall-minorenni hija marginali meta pparagunata mal-ħażna totali tal-BFP (fil-31 ta' Diċembru 2007 kienet ta' 0,3 % mit-total).

- BFP indiċjati: dawn huma strumenti li joffru, għal ċertu perjodu biss, qligħ fiss iggarantit u primjum addizzjonali li jvarja skont l-andament tal-indiċi tal-Borża ⁽¹⁹⁾ (inħarġu għall-ewwel darba fl-2003) jew tal-inflazzjoni (inħarġu għall-ewwel darba fl-2006),
- BFP “għal perjodu fiss”: mill-1 ta’ Jannar 2003 dan it-tip ta’ allokazżjoni tal-investment m’għadux isir. Għandhom l-istess karatteristiċi tal-bonds ordinarji, hlief li għandhom tul ta’ żmien massimu ta’ 7 snin,
- BFP ta’ 18-il xahar: ġew introdotti fl-2005 u mlew il-vojt li kien hemm għal dan it-tul ta’ żmien partikolari.

Tabella 2

Il-ħażna ta’ BFP ⁽²⁰⁾ skont it-tip, f’EUR biljun

Tip ta’ BFP	Tul ta’ żmien massimu	Tul ta’ żmien medju	31.12.2005	31.12.2006
BFP ordinarji	20 sena	[7-10] snin	121,1	132,2
BFP indiċjati	7 snin	[4-7] snin ⁽²¹⁾	1,6	3,6
BFP ta’ 18-il xahar	18-il xahar	mhux disponibbli ⁽²²⁾	1,9	8,3
BFP għal perjodu fiss	7 snin	[4-7] snin	48,6	36,2
Total			173,1	180,6

⁽²¹⁾ Jikkonċerna l-BFP *equity linked*. Għall-BFP *inflation linked*, ara n-nota ta’ qiegħ il-paġna 49.

⁽²²⁾ Skont l-awtoritajiet Taljani, it-tul ta’ żmien medju għall-bonds ta’ 18-il xahar ma jistax jiġi kkwantifikat peress li dan it-tip ta’ bonds beda jinhareġ minn Settembru 2005.

III.1.3 L-ammonti ta’ depożiti

- (40) Skont ABI, l-ammonti li l-familji Taljani għandhom fil-forma ta’ prodotti ta’ tfaddil postali u fil-forma tal-kompetituri ewlenin tagħhom huma kif ġej:

Tabella 3

Prodotti tat-tfaddil postali u prodotti simili li għandhom il-familji Taljani, f’EUR miljun

Strument finanzjarju	Diċ. 1999	Diċ. 2004
BFP	113	160
Titoli tal-Istat	126	203
Bonds tal-Gvernijiet Ewropej	156	160
Kontijiet ta’ tfaddil postali	36	60
Depożiti ta’ tfaddil bankarji	69	74

Sors: ABI

⁽¹⁹⁾ Dow Jones Euro Stoxx 50. Ara l-Baġit tal-2004 ta’ CDP.

⁽²⁰⁾ Il-ħażna tinkludi l-BFP mahruġa minn CDP u mill-Ministeru tal-Finanzi li, fl-2001, waqaf johroġ it-titoli.

III.2 Ir-remunerazzjoni ta' PI għall-allokazzjoni tal-investment tal-BFP

- (41) Għas-servizz ta' allokazzjoni tal-investment tal-BFP, PI tingħata remunerazzjoni annwali li, mill-2000, hija bbażata fuq sensiela ta' ftehimiet u ta' emendi relatati:
- il-ftehim li jikkonċerna t-tliet snin 1999-2001 li gie konkluż fl-4 ta' Awwissu 1999 u mitmum fis-27 ta' Ottubru 2000,
 - il-ftehim għas-sena 2001 li gie konkluż fl-10 ta' Mejju 2001,
 - il-ftehim għas-sena 2002 li gie konkluż fis-26 ta' Lulju 2002,
 - il-ftehim li jikkonċerna t-tliet snin 2003-2005 li gie konkluż fit-23 ta' Ottubru 2003, emendat għas-snin 2004 u 2005 permezz ta' żewġ ftehimiet addizzjonali bejn PI u CDP li ġew konklużi fl-24 ta' Diċembru 2004 u fl-20 ta' Ottubru 2005,
 - il-ftehim li jikkonċerna t-tliet snin 2006-2008 li gie konkluż fit-30 ta' Marzu 2006.
- (42) Fuq il-bażi tal-ftehimiet sussegwenti, ir-remunerazzjoni annwali mogħtija lil PI tinqasam fi tliet elementi: i) kummissjoni fuq id-depożitu gross (*upfront fee*), li tiddependi mill-ammonti ta' BFP sottoskritti f'sena; ii) kummissjoni għall-ġestjoni tal-ħażna ta' BFP; iii) komponenti speċifiċi oħrajn, kif jintwera fit-tabelli 4 u 5.

Tabella 4

Ir-remunerazzjoni tal-BFP skont il-ftehimiet

2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006
Kummissjoni annwali fuq il-ħażna ta' BFP eżistenti: [...] ^(*) ⁽²³⁾	Kummissjoni annwali fuq il-ħażna ta' BFP eżistenti: [...]	Kummissjoni annwali fuq il-ħażna ta' BFP eżistenti: (...)	Kummissjoni annwali fuq il-ħażna ta' BFP eżistenti: [...] ⁽²⁴⁾	Kummissjoni annwali fuq il-ħażna ta' BFP eżistenti: (...)	Kummissjoni annwali fuq il-ħażna ta' BFP eżistenti: (...)	Kummissjoni annwali fuq il-ħażna ta' BFP eżistenti: (...)
Remunerazzjoni fuq l-ammont ta' sottoskrizzjonijiet godda ta' BFP li saru matul is-sena: (...)	Remunerazzjoni fuq l-ammont ta' sottoskrizzjonijiet godda ta' BFP li saru matul is-sena: (...)	Remunerazzjoni fuq l-ammont ta' sottoskrizzjonijiet godda ta' BFP li saru matul is-sena: (...)	Remunerazzjoni fuq l-ammont ta' sottoskrizzjonijiet godda ta' BFP li saru matul is-sena: (...)	Remunerazzjoni fuq l-ammont ta' sottoskrizzjonijiet godda ta' BFP li saru matul is-sena: (...)	Remunerazzjoni fuq l-ammont ta' sottoskrizzjonijiet godda ta' BFP li saru matul is-sena: (...)	Remunerazzjoni fuq l-ammont ta' sottoskrizzjonijiet godda ta' BFP li saru matul is-sena: [...].
Komponenti oħrajn: [...] ⁽²⁵⁾	Komponenti oħrajn: [...]	Komponenti oħrajn: [...]	Komponenti oħrajn: [...]	Komponenti oħrajn: [...]	Komponenti oħrajn: [...]	Komponenti oħrajn: [...]

(*) L'informazione è coperta dal segreto d'ufficio

⁽²³⁾ [...]

⁽²⁴⁾ [...]

⁽²⁵⁾ [...]

Tabella 5

Ir-remunerazzjoni annwali ta' PI għas-snin 2000-2006, f'EUR miljun

	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006
Remunerazzjoni għal sottoskrizzjonijiet godda	57	243	123	302	381	487	460
BFP ta' 18-il xahar						13	50
BFP indiċjati				8	7	29	59
BFP għal perġodu fiss	25	73	60				
BFP ordinarji	32	170	63	293	374	444	351
Remunerazzjoni għall-ġestjoni kontabbli u amministrattiva:	252	196	194	115	101	96	99
BFP ta' 18-il xahar	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
BFP indiċjati	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
BFP għal perġodu fiss	130,6	98,2	94,7	46,9	36,5	26,0	20,6
BFP ordinarji	121,4	98,0	98,9	67,6	64,8	69,6	78,0
Remunerazzjoni għall-produzzjoni tal-bonds fiżiċi				15	16	18	18
Remunerazzjoni totali	309	439	316	431	498	600	577

- (43) Skont il-karti tal-bilanċ ta' CDP, ir-remunerazzjoni mogħtija lil PI tvarja sa ċertu punt skont l-ammonti tad-depożiti u tippermetti li CDP jkollha flessibilità operattiva kbira u ftit spejjeż.

IV. IR-RAĠUNIJET LI TAW BIDU GĦALL-PROCEDURA

- (44) L-ewwelnett, il-Kummissjoni tfakkar li fid-Deċizzjoni tat-22 ta' Novembru 2006 kienet waslet għall-konkluzjoni li l-qafas legali applikabbli għal CDP għall-allokazzjoni tal-investment tal-prodotti ta' tfaddil postali (BFP u kontijiet postali) ma kien jawtorizza l-ebda dritt esklussiv ta' allokazzjoni tal-investment *de jure*.
- (45) Il-Kummissjoni kellha xi dubji jekk ir-remunerazzjoni li CDP tagħti lil PI għall-allokazzjoni tal-investment tal-BFP setgħetx tkun referenza tas-suq xierqa u wriet id-dubji tagħha b'mod partikolari rigward il-prodotti simili rilevanti li ntużaw mill-Italja biex tiddetermina l-konformità mas-suq ta' din ir-remunerazzjoni. Il-Kummissjoni qalet ukoll li, f'dak l-istadju, ma kinitx taf lanqas il-komposizzjoni eżatta tad-diversi remunerazzjonijiet ta' PI għall-allokazzjoni tal-investment tal-BFP mill-2000 u lanqas kemm kien il-valur eżatt tagħhom.
- (46) Għalhekk, il-Kummissjoni sabitha ferm diffiċli li tistabbilixxi jekk il-komponenti kollha tar-remunerazzjoni għall-allokazzjoni tal-investment tal-BFP:

(i) mill-2004, kinux jirrispettaw it-tielet u r-raba' kriterju tas-sentenza *Altmark* ⁽²⁶⁾, u

⁽²⁶⁾ Sentenza fil-kawża C-280/00 *Altmark Trans GmbH u Regierungspräsidium Magdeburg vs Nahverkehrsgesellschaft Altmark GmbH*, Għabra, p. I-07747, u l-kawża maqghuda C-34/01 sa C-38/01 *Enirisorse SpA vs Ministero delle Finanze*, Għabra, p. I-14243.

(ii) fil-perjodu 2000-2003, kinex konformi mas-suq.

- (47) Fl-ahharnett, il-Kummissjoni sabet diffikultajiet kbar biex tivvaluta l-kompatibbiltà tar-remunerazzjoni li CDP tat lil PI għall-BFP, f'każ li din tkun għajnuna mill-Istat.

V. IL-KUMMENTI TAL-PARTIJET TERZI

- (48) Waqt il-proċedura waslu biss il-kummenti ta' ABI.
- (49) Fl-ilment tat-30 ta' Diċembru 2005, b'referenza għall-attività li PI wettqet għal CDP, ABI sostniet li din kienet qed tinghata remunerazzjoni akbar meta pparagunata:

— mal-kummissjonijiet iffissati *ex lege* għall-allokazzjoni tal-investment tat-titoli tal-Istat (*Bonds tat-Teżor – BOT, Bonds tat-Teżor Multiannwali – BTP, Ċertifikati tat-Teżor zero-coupon – CTZ*)⁽²⁷⁾,

— mal-kummissjonijiet miksuba mill-banek għall-allokazzjoni tal-investment ta' bonds mahruġa minn terzi persuni.

- (50) B'mod partikolari, ABI ssostni li l-kummissjonijiet għall-allokazzjoni tal-investment tal-*corporate bonds* ivarjaw bejn 0,5 % u 6 % u jiddependu minn għadd ta' fatturi bħal, pereżempju, ir-*rating* tal-*issuer* (min johroġhom), l-istruttura tal-hruġ tat-titoli, in-netwerk ta' allokazzjoni tal-investment u l-livell ta' kumplessità tat-titolu. Il-kummissjonijiet mitluba mill-banek għall-allokazzjoni tal-investment fisem partijiet terzi ta' bonds bankarji, bejn wiehded u iehor, huma ta' 1-1,5 % tal-ammont allokati għall-investment.
- (51) Skont ABI, ir-remunerazzjoni li l-Istat ta lil PI għall-allokazzjoni tal-investment tal-prodotti ta' tfaddil postali jikkostitwixxi għajnuna mill-Istat li tagħti vantaġġ lil PI b'detriment għall-banek, li jistgħu jagħtu l-istess servizz b'kundizzjonijiet aħjar u b'inqas piżijiet għall-Istat.
- (52) B'ittri tat-13 ta' Marzu 2007 u tat-18 ta' Mejju 2007, ABI ressqet il-kummenti addizzjonali li ġejjin.
- (53) ABI tqis li r-remunerazzjoni għall-allokazzjoni tal-investment tal-BFP trid titqabbel ma' dik prevista għall-allokazzjoni tal-investment tat-titoli tal-Istat, BOT jew BTP skont it-tul ta' żmien. Madankollu, PI minbarra li tircievi kummissjoni għall-allokazzjoni tal-investment skont l-ammont ta' kapital sottoskritt li jaqbeż dak previst għat-titoli tal-Istat (madwar 195-160 *basis points* (b'kull *basis point* jissarrarf f'0.01 %)), tikseb remunerazzjoni ohra skont l-ammont ta' BFP.
- (54) Barra minn hekk, ABI ma taqbilx mar-riżultati tal-analiżi tal-*benchmarking* (l-investment ta' referenza) fid-Deċiżjoni tal-Kummissjoni tat-22 ta' Novembru 2006 għar-raġunijiet li ġejjin:

— il-BFP huma prodotti li jinharġu minn CDP, li hija intermedjarja finanzjarja u għandha *rating* daqs dak tal-Istat Taljan (A+, Aa2, AA-). Għaldaqstant, il-BFP għandhom livell ta' riskju ferm aktar baxx meta pparagunati mal-prodotti *corporate*, jiġifieri dawk li jinharġu minn impriza mhux finanzjarja⁽²⁸⁾. Jekk ir-*rating* ikun l-istess, kwalunkwe tip ta' bond *corporate* ikun aktar riskjuż mit-titoli tal-Istat jew mit-titoli mahruġa minn kumpaniji finanzjarji. Għalhekk ma jistax ikun li l-BFP jiġu mxebbha ma' bonds *corporate*, li jinharġu minn intermedjarji mhux finanzjarji,

⁽²⁷⁾ Il-BOT huma titoli tat-Teżor *zero-coupon* għal perjodu qasir ta' żmien, il-BTP huma titoli tat-Teżor għal perjodu twil ta' żmien, iċ-CTZ huma titoli tat-Teżor *zero-coupon* għal perjodu qasir ta' żmien (tul ta' żmien massimu ta' sentejn). Il-kummissjonijiet għall-allokazzjoni tal-investment jiġu iffissati *ex lege* mill-Istat.

⁽²⁸⁾ Skont ABI, il-bonds *corporate* ma jinkludux il-bonds mahruġa mill-kumpaniji finanzjarji.

- il-BFP ordinarji ma jistghux jiġu mxebbha ma' bonds strutturati *inflation linked* (li jiddependu mill-inflazzjoni). Dawn joffru lil min jissottoskrivihom qligħ indiċjat skont l-andament ta' parametru ddefinit minn qabel – b'differenza għall-BFP ordinarji li l-qligħ tagħhom huwa wiehed fiss u jiddependi mill-perjodu tal-pussess – u potenzjalment akbar minn dak tal-BFP għalkemm b'livell oghla ta' riskju,
 - bil-kontra ta' dak li jirriżulta mill-analiżi tal-*benchmarking*, il-BFP għal perjodu fiss u ta' 18-il xahar ma jistghux jiġu nnegożjati f'suq sekondarju.
- (55) B'ttra tat-18 ta' Mejju 2007 ABI għaddiet lill-Kummissjoni r-riżultati ta' studju speċifiku – li sar bl-appoġġ ta' kumpanija ta' konsulenza – li kellu l-għan li jidentifika l-prodotti simili għall-BFP u li janalizza r-remunerazzjoni għall-allokazzjoni tal-investment ta' dawn il-prodotti. L-analiżi tikkonferma l-pożizzjoni li hadet ABI u jsemmi, kif jingħad aktar 'il quddiem, il-prodotti simili għall-BFP.

L-identifikazzjoni tal-prodotti simili għall-BFP u r-remunerazzjoni għall-allokazzjoni tal-investment tagħhom

- (56) Il-prodott simili għall-BFP ordinarju huwa l-BTP. Il-BFP u l-BTP għandhom l-istess karatteristiċi fejn għandu x'jaqşam it-tul ta' żmien, il-livell ta' riskju, il-qligħ u t-tassazzjoni tagħhom. Il-kummissjonijiet għall-allokazzjoni tal-investment tal-BTP huma ta' bejn 0,30 % u 0,40 % tal-kapital sottoskritt.
- (57) Bil-kontra ta' dak li jingħad fl-imsemmija analiżi fid-Deciżjoni tal-Kummissjoni tat-22 ta' Novembru 2006, il-BFP ordinarji ma jistghux jitqiesu bħala simili għal:
- bonds *corporate* b'*rating* ta' jew akbar minn BBB peress li l-BFP għandhom livell ta' riskju ferm aktar baxx anke meta jkollhom l-istess *rating*,
 - bonds *inflation linked* peress li l-BFP għandhom qligħ fiss u jiddependu mill-perjodu ta' parteċipazzjoni azzjonarja u mhux mill-andament tar-rata tal-inflazzjoni.
- (58) Rigward il-kumplessità tal-BFP ordinarji, ABI ssostni li dan it-tip ta' bonds ma jaqghux taht id-definizzjoni ta' titolu strutturat li tagħti l-Banca d'Italia. Il-fatt li fil-BFP jkun hemm opzjoni *put* mhix raġuni biżżejjed biex tiġi ddeterminata remunerazzjoni għall-allokazzjoni tal-investment akbar. L-opzjoni inkwistjoni, fil-fatt, forsi tista' titqies bħala garanzija għal min qed jissottoskriviha li jkollu l-possibbiltà li jtemm l-investment meta jrid u ma jkolliex impatt fuq l-istruttura u fuq il-livell ta' riskju tat-titolu.
- (59) Il-prodotti simili għall-BFP ta' 18-il xahar huma t-titoli tal-Istati, bħall-BOT u l-CTZ. Bil-kontra ta' dak li jingħad fl-analiżi tal-*benchmarking*, il-BFP ta' 18-il xahar ma jistghux jitqiesu bħala simili għall-bonds *corporate* b'*rating* ta' jew oghla minn A + peress li għandhom livell ta' riskju ferm aktar baxx.
- (60) Il-kummissjonijiet għall-allokazzjoni tal-investment tal-BOT ivarjaw bejn 0,05 % u 0,30 % tal-kapital sottoskritt skont it-tul ta' żmien (u jithallsu minn min jissottoskrivihom lill-persuna li talloka l-investment). Il-kummissjonijiet għall-allokazzjoni tal-investment tal-CTZ huma ta' 0,20 % tal-kapital sottoskritt.
- (61) Il-prodotti simili għall-BFP għal perjodu fiss huma t-titoli tal-Istat, bħall-BOT, il-CTZ u l-BTP skont il-maturità tal-BFP.

- (62) Il-prodotti simili għall-BFP indiċjati skont l-inflazzjoni huma l-BTP EURi (titoli tal-Istat għal perjodu medju/twil ta' żmien, indiċjati skont l-inflazzjoni fiż-żona tal-euro). Dan it-tip ta' BFP ma jistax jiġi pparagunat mal-bonds *corporate equity linked* (bonds mahruġa minn impriża mhux finanzjarja u marbuta mal-andament tas-swieq tal-ishma) peress li għandhom livell ta' riskju ferm aktar baxx u l-qligh mhux marbut ma' basket ta' strumenti finanzjari (bhall-bonds *equity linked* (marbuta mal-andament tas-swieq tal-ishma)) imma mar-rata tal-inflazzjoni.
- (63) Il-kummissjonijiet għall-allokazzjoni tal-investimenti tal-BTP EURi huma ta' 0,40 % tal-kapital sottoskritt.
- (64) Il-prodotti simili għall-BFP *index linked* (marbuta mal-indiċi) huma l-bonds *index linked* mahruġa minn kumpanija finanzjarja (anke jekk il-livell ta' riskju huwa inqas għall-BFP). Dan it-tip ta' BFP, madankollu, ma jistax jiġi pparagunat ma' bonds *corporate* peress li CDP hija intermedjarja finanzjarja.
- (65) Il-kummissjonijiet għall-allokazzjoni tal-investment tal-bonds *financial index linked* (marbuta mal-indiċi finanzjarju) jvarjaw bejn il-1 % u t-2,5 % tal-kapital sottoskritt.
- (66) Fl-ahharnett, l-argument li ABI spjegat preċedentement, jiġifieri li l-fondi komuni u miftuhin ta' investment tal-Gvernijiet Ewropej huma prodott simili għall-BFP, gheb mill-ittra tat-18 ta' Mejju 2007, minghajr ma ngħataw spjegazzjonijiet ulterjuri.

L-istruttura tar-remunerazzjoni

- (67) ABI ssemmi żewġ xenarji ta' allokazzjoni tal-investment possibbli għall-prodotti simili għall-BFP. Fl-ewwel xenarju, il-prodotti jiġu allokati għall-investment minn persuna (il-persuna li talloka l-investment) li tingħata remunerazzjoni esklussivament għal din l-attività (biex b'hekk il-ġestjoni tibqa' fidejn l-issuer); fit-tieni xenarju l-prodotti jiġu allokati għall-investment u ġestiti minn persuna li talloka l-investment li jingħata remunerazzjoni għall-attivitajiet kollha li jwettaq (f'dan il-każ m'hemm distinzjoni ċara bejn iż-żewġ komponenti tar-remunerazzjoni, jiġifieri allokazzjoni tal-investment u ġestjoni kontabbli u amministrattiva). Ir-riżultati tal-analiżi wrew li, fil-prattika tas-suq, il-kummissjonijiet ma jstgħux jinqas fi kwoti marbuta mal-allokazzjoni tal-investment, kwoti tal-ġestjoni amministrattiva u kontabbli u kwoti tal-produzzjoni fiżika.
- (68) Skont ABI, il-kumplessità tal-istrument, ir-rating tal-issuer, in-netwerk tal-allokazzjoni tal-investment, it-tul ta' żmien tat-titolu, il-fama tal-issuer, l-istruttura tat-titolu mahruġ u l-ispeċifità legali (obbligi legiżlattivi u ta' awtorizzazzjoni fir-rigward tal-issuer) huma l-koll elementi li jkollhom impatt fuq il-livell tar-remunerazzjoni.
- (69) ABI tispjega d-dikjarazzjoni li l-BFP mghejjuna mill-garanzija tal-Istat għandhom livell ta' riskju ferm aktar baxx minn titolu *corporate* bil-fatt li r-rata interna ta' qligh (IRR) għal titolu tal-Istat tkun dejjem iżgħar minn dik ta' titolu *corporate* b'rating ekwivalenti. ABI ssostni wkoll li għall-hruġ ta' titoli *sovereign* (sigurtà ta' debitu mahruġa minn gvern nazzjonali f'pajjiż partikolari u ddenominata f'munita barranija) b'rating Aa, ir-rata ta' *default* (nuqqas ta' hlas) ta' 10 snin hija ta' 0, filwaqt li għall-bonds *corporate* bl-istess klassi ta' rating hija ta' 0,59.
- (70) Fl-ahharnett, il-kummissjoni għall-produzzjoni fiżika tat-titoli ma tistax tiġi kkwantifikata minhabba li l-proċess ta' dematerjalizzazzjoni tat-titoli nfirx kważi mas-suq kollu.

VI. IL-KUMMENTI TAL-ITALJA

L-analiżi tal-benchmarking

- (71) L-Italja qed tibbaża l-kummenti tagħha fuq l-analiżi tal-benchmarking li saret f'Jannar 2006 (minn hawn 'il quddiem: l-"analiżi") li kellha l-għan li tiddetermina r-remunerazzjoni tas-suq CDP/PI għall-prodotti ta' tfaddil postali minhabba li kien qed jiġi ppreparat ftehim il-ġdid għall-2006-2008.

- (72) Il-metodoloġija tal-analiżi kienet maqsuma fsitt fażijiet sussegwenti:
- (i) l-identifikazzjoni tal-karatteristiċi tal-prodotti ta' tfaddil postali;
 - (ii) l-identifikazzjoni tal-prodotti ta' depożitu simili għall-prodotti ta' tfaddil postali;
 - (iii) l-identifikazzjoni tal-kampjun ta' referenza li fuqu tiġi żviluppata l-analiżi;
 - (iv) l-identifikazzjoni tal-komponenti ekonomiċi meqjusa fl-analiżi;
 - (v) id-determinazzjoni tal-perċentwali tar-remunerazzjoni;
 - (vi) paragun bejn ir-remunerazzjoni tas-suq u r-remunerazzjoni li CDP tat lil PL.
- (73) Skont l-analiżi, huma tlieta l-fatturi li għandhom impatt fuq il-livelli tal-kummissjonijiet tat-tfaddil postali: il-livell ta' riskju/qligh, l-istruttura tat-titolu (strumenti strutturati kontra "*plain vanilla*" ⁽²⁹⁾ u t-tul ta' żmien tal-investment.
- (74) B'mod partikolari, l-Italja tqis li l-kummissjoni għall-allokazzjoni tal-investment tal-BFP ma tistax tiġi pparagunata ma' dik tat-titoli tal-Istati għar-raġunijiet li ġejjin:
- iż-żewġ familji ta' prodotti huma għalkollox distinti: billi jinkorporaw possibbiltà impliċita ta' rimbors bikri (ara l-punt 37), il-BFP huma strumenti aktar kumplessi mill-"*plain vanilla*" u jistgħu jitqiesu bħala bonds strutturati tassew,
 - minbarra l-allokazzjoni tal-investment, PI tipprovdi għall-ġestjoni amministrattiva u kontabbli tal-BFP, attività li mhix mehtieġa mill-banek meta jallokaw l-investment tat-titoli tal-Istat.
- (75) Dawn li ġejjin huma l-konkluzjonijiet ewlenin tal-analiżi.
- Il-prodotti simili għall-BFP għal perjodu twil ta' żmien huma titoli strutturati bħal bonds *corporate* ⁽³⁰⁾, *inflation linked* u *equity linked* b'rating ta' jew akbar minn BBB ta' Standard&Poor's u/jew Baa2 ta' Moody's, u l-fondi komuni ta' investment f'bonds tal-Gvernijiet Ewropej. B'referenza għall-fondi komuni ta' investment, fl-analiżi jingħad li dan it-tip ta' prodott huwa simili għall-BFP peress li anke dawn jinharġu meta jkun mehtieġ u min jissottoskrivihom, fi kwalunkwe mument, jista' jitlob li jingħata lura l-kapital u l-imghaxxijiet immaturati; aspett iehor ta' xebh jista' jkun il-ġestjoni amministrattiva tat-titoli li ssir min-naha tal-kumpanija ta' ġestjoni tal-fondi. L-analiżi tipparaguna d-diversi komponenti tar-remunerazzjoni għall-allokazzjoni tal-investment tal-bonds ma' dawk tal-BFP u tikkonkludi li dawn il-livelli jirriflettu l-kundizzjonijiet normali tas-suq għal dawk il-prodotti simili ⁽³¹⁾,

⁽²⁹⁾ Fejn "*plain vanilla*" normalment tiġi ddefinita bħala "*the most basic or standard version of a financial instrument, usually options, bonds, futures and swaps (l-aktar verżjoni bażika jew standard ta' strument finanzjarju, ġeneralment opzjonijiet, bonds, futures u swaps)*". Sors: www.investopedia.com, skont l-indikazzjoni tal-espert indipendenti tal-Kummissjoni.

⁽³⁰⁾ Minkejja li l-Italja tuża t-terminu ġeneriku "obbligazioni corporate (bonds corporate)", il-kampjun ta' referenza li ntuża fl-analiżi huwa basket ta' bonds magħmul fil-parti l-kbira minn titoli mahruġa mill-banek (ara p. 7 tal-ittra tat-22 ta' Gunju 2007 tal-awtoritajiet Taljani). Għaldaqstant, id-definizzjoni ta' "*corporate*" saret aktar ġenerali għaliex ma tirreferix biss għall-bonds mahruġa minn kumpaniji industrijali fis-sens strett tat-terminu imma anke mill-banek.

⁽³¹⁾ Għall-finijiet ta' din is-simulazzjoni tqieset il-kummissjoni għall-allokazzjoni tal-investment u l-kummissjoni għall-ġestjoni riverżjonarja li tithallas kull sena, immultiplikata bil-perjodu ipotizzat ta' żamma tal-fond, daqs it-tul ta' żmien medju tal-BFP. Għall-bonds, il-kummissjoni għas-sottoskrizzjoni hija ta' bejn 0,70 % u 2,20 % u l-kummissjoni għall-ġestjoni hija ta' bejn 0,80 % u 1,05 %, anke jekk perċentwali tal-fondi ma japplikaw l-ebda kummissjoni għas-sottoskrizzjoni.

- Għall-BPF ta' 18-il xahar mhux possibbli li jiġu identifikati l-prodotti b'karatteristiċi simili u l-analiżi testrapola l-kummissjoni mis-self tal-obbligazzjonijiet strutturati b'inqas tul ta' żmien u b'rating ta' jew akbar minn A- ta' Standard&Poor's jew A3 ta' Moody's, fejn tiġi ipotezzata qasma lineari tal-kummissjoni għall-allokazzjoni tal-investment,
- L-analiżi ma tqisx it-titoli tal-Istat bħala prodotti simili għall-BPF peress li għandhom struttura ("plain vanilla") essenzjalment differenti minn dik tal-BPF li huma prodotti finanzjarji aktar kumplessi (ara l-punt 37),
- Il-livelli tas-suq u l-livelli tal-kummissjonijiet li għandhom jiġu applikati fil-konfront ta' CDP/PI fuq il-bażi ta' kampjun ta' referenza ta' self ta' obbligazzjonijiet jidhru fit-tabella 6.

Tabella 6

Il-livelli tal-kummissjonijiet tas-suq għall-kampjun ta' referenza ta' bonds corporate strutturati fil-perjodu 2006-2008 u l-livelli li għandhom jiġu applikati rigward il-Ftehim CDP/PI, f' %

Tip ta' BFP		Benchmark		Remunerazzjoni ta' PI
		Min	Mass	
BFP ordinarji	remunerazzjoni fuq l-ammonti allokati għall-investment	1,35	3,05	[...] ⁽³²⁾
BFP indiċjati	remunerazzjoni fuq l-ammonti allokati għall-investment	1,80	3,45	[...] ⁽³³⁾
BFP ta' 18-il xahar	remunerazzjoni fuq l-ammonti allokati għall-investment	0,48	1,25	(...)

⁽³²⁾ [...]
⁽³³⁾ [...]

- (76) Kif jintwera fit-tabella, l-analiżi tal-benchmarking, wara li ġie eżaminat kampjun ta' titoli simili, tikkonkludi li l-BFP għandhom livell ta' kummissjonijiet *frange* (firxa) li mhix akbar minn dik għal prodotti paragunabbli.
- (77) L-analiżi tirreferi wkoll li, f'każ li ma jintlahaqx l-għan tad-depożitu nett tal-BFP, ir-remunerazzjoni ta' PI tista' titnaqqas. Peress li, b'differenza għall-bonds, il-BFP jistgħu jiġu rimborsati fuq talba, PI għandu jkollha ġestjoni bir-reqqa sabiex jintlahqu l-miri ffixxati minn qabel.
- (78) Rigward ir-remunerazzjoni tal-attività ta' ġestjoni tal-BPF dematerjalizzati, l-analiżi, bħala *benchmark* għall-livelli tal-kummissjonijiet, tissuġġerixxi t-tariffi li *Monte Titoli SpA* tapplika fil-konfront tal-intermedjarji għas-servizzi ta' ġestjoni centralizzata u tosserva li din il-parti tar-remunerazzjoni hija konformi mas-suq (fejn, skont il-bilanċ tal-BFP dematerjalizzati, taqa' *frange* ta' bejn iż-0,0023 % u iż-0,0020 %). Rigward il-BPF fiżiċi, ma kienx possibbli li ssir analiżi komparattiva dwar is-suq bankarju Taljan peress li dan it-tip ta' BFP huwa l-uniku li għadu jiċċirkola fiżikament.

Il-kummenti tal-Italja wara l-bidu tal-proċedura ta' investigazzjoni formali

- (79) B'ittri tat-2 ta' Frar 2007, tat-18 ta' April 2007, tat-22 ta' Ġunju 2007, tal-11 ta' Marzu 2008, tat-13 ta' Mejju 2008 u tas-17 ta' Ġunju 2008 l-Italja ressqet il-kummenti li ġejjin.
- (80) L-Italja ssostni li l-kummissjoni għall-allokazzjoni tal-investment li PI bdiet tiegħu mill-2000 hija konformi mal-kriterji tas-suq u għandha wkoll titqies bħala kummissjoni massima, li tista' tithallas biss f'każ li jiġu rrispettati l-għanijiet ta' depożitu gross tal-BFP. Għaldaqstant, huwa diffiċli li r-remunerazzjoni ta' PI tkun tista' tiġi pparagunata ma' dik li jiehdu persuni oħrajn li jallokaw l-investment ta' prodotti simili.

- (81) L-Italja reġgħet qieset il-konklużjonijiet tal-analiżi tal-*benchmarking* b'relazzjoni għall-identifikazzjoni tal-prodotti paragunabbli u għar-remunerazzjonijiet relatati.
- (82) Minn paragun mal-istruttura tal-kummissjoni tal-kontijiet postali – li d-Deċiżjoni tat-22 ta' Novembru 2006 qieset bħala konformi mas-suq – jirriżulta li l-kummissjoni tal-BFP hija iċken. Jekk tabilhaqq il-kummissjoni tal-BFP tinfirex tul il-perjodu medju ta' attività tal-istrument (madwar [7-10] snin), f'termini percentwali tinkiseb kummissjoni ta' madwar [...] % fis-sena, li għaldaqstant hija iċken mir-remunerazzjoni annwali tal-kontijiet postali, li hija ta' 0,90 %. Madankollu, huwa minnu li l-BFP u l-kontijiet postali huma prodotti differenti: filwaqt li l-kontijiet postali huma strument ta' depożitu għal perjodu qasir ta' żmien, il-BFP huma strumenti għal perjodu medju/twil ta' żmien u huma aktar kumplessi u aktar strutturati.
- (83) L-Italja tosserva li prodotti finanzjarji fiżiċi huma ferm rari fis-suq u li l-BFP fiżiċi jistgħu jitqiesu bħala simili għaċ-ċertifikati ta' depożitu li jinharġu mill-aġenziji ta' kreditu. Dawn jiehdu minghand min jissottoskrivi titolu kummissjoni *one shot* (ta' darba) li tista' tvarja bejn minimu ta' EUR 4,50 u massimu ta' EUR 9,30 għal kull titolu, irrappreżentant mill-valur tiegħu u mit-tul ta' żmien. Meta titqies skadenza medja taċ-ċertifikati ta' depożitu ta' 24 xahar, l-Italja tosserva li l-aġenziji ta' kreditu jiehdu kummissjoni annwali għal kull ċertifikat li tvarja bejn EUR 2,25 u EUR 4,65. Jekk jitqies li l-valur medju tal-BFP huwa ta' madwar EUR 2 000 u għal dan l-ammont tiġi applikata l-percentwali ta' remunerazzjoni mogħtija lil PI (0,11 %), tirriżulta kummissjoni annwali għal titolu fiżiku ta' madwar EUR 2,20, li hija konsistenti mal-kummissjoni taċ-ċertifikati ta' depożitu.
- (84) Rigward ir-rimbors għall-produzzjoni tal-bonds fiżiċi, titolu fiżiku paragunabbli huwa ċ-ċertifikat fiżiku li jirrappreżenta l-kwoti tal-fondi komuni ta' investiment, li jiswa bejn wiehded u iehor EUR 10-20 għal kull ċertifikat. Għaldaqstant, ir-rimbors mogħti lil PI, madwar EUR 1,70 għal kull titolu, jista' jitiqies bħala wiehded raġonevoli.
- (85) Rigward il-marġni għas-servizzi ta' allokkazzjoni tal-investiment tal-BFP, l-Italja tenfasizza li l-BFP huma parti mill-offerta ta' investiment inkluża fil-firxa akbar ta' servizzi finanzjarji kkummerċjalizzati offruta lill-klijentela ta' PI, bil-ghan li jkun hemm *asset allocation* (allokkazzjoni tal-assi) aktar xierqa. Il-marġni tas-servizzi ta' Bancoposta (fl-2005 kien ta' [...]) huwa ferm inqas mill-marġni tas-servizzi korrispondenti kollha offruti mis-sistema bankarja (li jilhaq il-35 %).
- (86) B'referenza għas-suddiviżjoni f'komponenti distinti tar-remunerazzjoni għall-prodotti simili, l-Italja ssostni li din id-differenzazzjoni mhix essenzjali biex jiġi pprovat jekk kienx hemm jew le vantaġġ ekonomiku għal PI, imma li huwa biżżejjed il-paragun bejn ir-remunerazzjoni totali tal-BFP u dik tal-prodotti simili.
- (87) Rigward ir-rispett tal-prinċipju tal-operatur ekonomiku tas-suq, l-Italja ssostni li l-metodi ta' kalkolu tar-remunerazzjoni tfasslu skont il-loġika ekonomika li fuqha jkunu bbażati d-deċiżjonijiet tas-suq. Għaldaqstant, minkejja li m'hemmx studji li jmorru lura għall-2000, ir-remunerazzjoni hija bbażata fuq dawn l-istess prinċipji ekonomiċi, kif ikkonfermat sussegwentement l-analiżi tal-*benchmarking* (ara t-tabelli 4 u 5).
- (88) Skont l-awtoritajiet Taljani, PI għandha kontabbiltà separata għall-firxa shiha tas-servizzi finanzjarji *retail* (bl-imnut) u fejn għandha x'taqsam il-kontabbiltà, ma tagħmilx distinzjoni bejn id-diversi prodotti finanzjarji. Il-paragun bejn l-ispejjeż u l-qliġ għal kull prodott, inklużi l-BFP, saret esklussivament għal finijiet ta' analiżi tal-ġestjoni u hija pjuttost approssimattiva. Fuq il-bażi ta' din l-analiżi, il-BFP huma prodotti li jimplikaw piżijiet akbar f'termini ta' ġestjoni meta pparagunati ma' prodotti oħrajn, bħall-kontijiet kurrenti. B'hekk, għall-2005, l-Italja identifikat fi profitabbiltà totali ta' [...] % ⁽³⁴⁾ l-aħjar proxy (prokura) li tista' tirreferi għad-*data* ekonomika u finanzjarja tal-BFP.

⁽³⁴⁾ B'mod konsistenti mas-separazzjoni kontabbli ta' PI u b'referenza għall-valuri medji tas-servizzi finanzjarji, l-indiċi tal-profitabbiltà għall-2005 huwa ta' [...] %. Meta jitqies li mil-lat tal-ġestjoni, il-BFP huma aktar problematiċi, l-Italja tqis li [...] % huwa proxy raġonevoli tal-indiċi tal-profitabbiltà tal-BFP.

- (89) Il-Banca d'Italia ssostni li l-BFP huma strumenti finanzjarji strutturati minhabba r-raġunijiet li ġejjin: huma titoli li għandhom in-natura ta' bonds, jew ta' dejn, huma prodotti derivati peress li jinkorporaw kuntratt derivat bħal opzjoni u ż-żewġ komponenti, jiġifieri dik tal-bond u dik tad-derivat, huma partijiet inseparabbli tal-istess strument.

Il-kummenti tal-Italja rigward l-osservazzjonijiet ta' ABI

- (90) L-Italja ma taqbilx mal-argumenti ta' ABI rigward l-identifikazzjoni tal-prodotti simili għall-BFP.
- (91) Skont l-Italja, bhalissa, id-differenza fil-pricing (ipprezzar) bejn id-diversi issuers – sovereign (l-Istati jew l-entitajiet sovrannazzjonali), finanzjarji, bankarji u corporate (industrijali fis-sens strett tal-kelma) – bl-istess rating, qiegħda fuq livelli ta' xi ċenteżmu ta' punt (id-differenza fil-cost of funding (l-ispiza tal-finanzjament) bejn iż-żewġ ranges estremi – sovereign u corporate – hija ta' madwar 5-6 basis points fejn dik bejn it-titoli finanzjarji u corporate tista' tiġi kkwantifikata bħala 2-3 basis points). Fi kliem ieħor, bejn issuers bl-istess rating, it-tip ta' issuer (Stat, entità finanzjarja, aġenzija ta' kreditu, eċċ.) la huwa sinifikanti u lanqas ma jinvalida l-konkluzjonijiet tal-analiżi ppreżentata mill-Italja. Bil-kontra ta' dak li ssostni ABI, l-analiżi tal-benchmarking tinkludi definizzjoni aktar ġenerali ta' corporate peress li ma tirreferix biss għall-bonds mahruġa minn kumpaniji industrijali imma anke minn kumpaniji finanzjarji. Barra minn hekk, ir-rating medju tal-bonds fil-basket ta' referenza tal-analiżi huwa huwa AA–, jiġifieri oghla mir-rating ta' CDP (A+) li tohroġ il-BFP, kif ukoll tar-Repubblika Taljana (A+) li tiggarrantixxi l-BFP.
- (92) Barra minn hekk, skont l-Italja, għall-allokazzjoni tal-investment tal-bonds strukturati mahruġa mill-banek Taljani, PI/Bancoposta ħadet kummissjoni medja ta' 2,9 %, li hija konsistenti mal-kummissjoni għall-allokazzjoni tal-investment tal-BFP.
- (93) L-Italja qed tikkontesta t-tixbih tal-BFP mat-titoli tal-Istat għar-raġunijiet li ġejjin:
- it-tip ta' allokazzjoni tal-investment huwa differenti (mekkaniżmu ta' rkant għat-titoli tal-Istat u hrug meta jkun meħtieġ għall-BFP),
 - il-livell ta' kumplessità huwa differenti,
 - għall-allokazzjoni tal-investment tat-titoli tal-Istat il-kummissjonijiet jittiehdu irrispettivament mill-ammont allokati għall-investment, b'differenza għal dak li jsehh fir-rigward tal-BFP li jimplika attivitajiet intensivi ta' ppjanar u ta' ġestjoni min-naħa tan-netwerk ta' PI, sabiex jintlaħqu l-għanijiet speċifiċi tad-depożitu. Il-ġestjoni, l-organizzazzjoni u l-lealtà tal-klijenti għandhom importanza partikolari minhabba l-possibbiltà li fi kwalunkwe mument tal-investment l-investituri jistgħu jirrexxindu l-kuntratt.
- (94) Għal dawn ir-raġunijiet, il-BFP ma jistgħux jitqiesu bħala li huma simili għat-titoli tal-Istat, imma jistgħu jiġu pparagunati aktar mal-fondi komuni ta' investment minhabba l-metodi ta' allokazzjoni tal-investment u minhabba l-ġestjoni.
- (95) Rigward il-fatt li, skont il-liġi, l-ispiza tad-depożitu tal-bond postali trid tkun konsistenti mal-ispiza tad-dejn tat-Teżor fuq is-suq, l-Italja tippreċiża li l-qliġ annwali gross tal-BFP kien inqas meta pparagunat mat-titoli tal-Istat (b'madwar 180 basis point għall-istrumenti ppreżentati bħala eżempju bi skadenza ta' 8, 10 u 20 sena). Skont l-Italja, dan id-differenzjal huwa minhabba l-preżenza ta' opzjoni put Amerikana impliċita. Jekk imbagħad jiżdiedu l-kummissjonijiet għad-distribuzzjoni, jirriżulta li l-ispjeż għall-Istat huma konsistenti.

- (96) L-Italja tosserva li ABI naqset milli tqis il-preżenza ta' opzjoni ta' rata impliċita fil-BFP u li tindika l-fondi komuni ta' investiment bejn l-istrumenti simili. Skont l-awtoritajiet Taljani, il-BFP jaqgħu taht id-definizzjoni ta' titoli strutturati mogħtija mill-Banca d'Italia.
- (97) L-Italja tqis li l-kummissjoni għall-allokazzjoni tal-investiment tal-BFP tithallas anke minhabba l-attività kumplessa ta' PI li għandha l-ghan li tilhaq diversi għanijiet ta' depożitu gross u nett, fuq livell kemm tat-tfaddil postali kollu kif ukoll tal-prodotti individwali. Din il-kummissjoni tinkludi wkoll ir-remunerazzjoni ta' PI għall-attività ta' ġestjoni tal-klijent ta' wara l-allokazzjoni tal-investiment u għat-tul ta' żmien kollu tal-BFP (speċifikatament minhabba r-rimborsabbiltà fuq talba u n-nuqqas ta' suq sekondarju għall-BFP).
- (98) L-Italja qed tikkontesta wkoll l-affermazzjoni ta' ABI rigward l-ammonti tal-kummissjonijiet għall-allokazzjoni tal-investiment tal-bonds *index linked*, bejn 1 % u 2,5 %: il-kummissjoni medja għad-distribuzzjoni li tiegħu PI għall-allokazzjoni tal-investiment ta' bonds strutturati mahruġa minn banek barranin u Taljani hija ta' 3,05 % ⁽³⁵⁾ u l-kummissjoni għad-distribuzzjoni tal-bonds tal-banek Taljani hija ta' 2,9 % ⁽³⁶⁾ (pereżempju, għall-allokazzjoni tal-investiment ta' bonds strutturati mahruġa minn *Capitalia SpA*, PI hadet kummissjoni ta' 3,212 % ⁽³⁷⁾ tal-valur nominali sottoskritt).
- (99) L-Italja waslet għall-konkluzjoni li l-analiżi ta' ABI hija ġenerika u ma tqisx l-ispeċifità tal-allokazzjoni tal-investiment tal-BFP meta pparagunati ma' bonds oħrajn.

VII. L-ISTUDJU TAL-ESPERT

- (100) L-istudji kkummissjonati minn PI u minn ABI segwew metodoloġiji simili imma b'riżultati li ma jaqblux. B'mod partikolari, l-ebda wiehed miż-żewġ studji ma identifika prodotti simili perfetti u t-tnejn li huma, meta għażlu xi prodott simili, enfasiszaw fatturi differenti li għandhom impatt fuq il-kummissjonijiet għall-allokazzjoni tal-investiment.
- (101) Għaldaqstant, il-Kummissjoni fdat fidejn espert indipendenti "studju fuq ir-remunerazzjoni għall-allokazzjoni tal-investiment tal-bonds ta' tfaddil postali".

Il-metodoloġija li uża l-espert biex jidentifika l-prodotti simili

- (102) Konstatazzjoni fundamentali tal-istudju tal-espert hija li s-suq Taljan tat-titoli huwa maqsum i) fl-ewwel livell, fejn l-*issuers* ikollhom x'jaqsmu ma' investituri istituzzjonali, il-qligħ ikun fuq livell komuni meta jitqiesu r-riskju ta' nuqqas ta' twettiq u l-kurva tal-qligħ f'euro, l-allokazzjoni tal-investiment issir mill-banek ta' investiment il-kbar (jew isir permezz ta' mekkaniżmi ta' rkant kompetittiv kif jiġri għall-parti l-kbir tal-bonds tat-Teżor Taljani) u l-kummissjonijiet għall-allokazzjoni tal-investiment ikunu relattivament imnaqqsa; ii) fit-tieni livell, fejn l-allokazzjoni tal-investiment issir minn *networks retail* li jkollhom x'jaqsmu ma' persuni individwali li jfaddlu, l-*issuers* jistgħu jiksibu kundizzjonijiet ta' self ahjar meta pparagunati mal-ewwel livell u l-kummissjonijiet għall-allokazzjoni tal-investiment jidher biċ-ċar li jkunu akbar. Din is-sitwazzjoni għandha konsegwenzi diretti fuq il-livell tal-kummissjonijiet għall-allokazzjoni tal-investiment inklużi fil-prodotti finanzjarji: tkun xi tkun il-kombinazzjoni tal-karatteristiċi tal-prodotti finanzjarji li preżumibbilment se jkollha impatt fuq il-kummissjonijiet għall-allokazzjoni tal-investiment, is-sempliċi fatt li l-prodotti finanzjarji jiġu allokati għall-investiment fit-tieni livell tas-suq iżid konsiderevolment il-kummissjonijiet.
- (103) L-espert josserva li l-kummissjonijiet għall-allokazzjoni tal-investiment għall-prodotti finanzjarji għandhom ikunu skont l-isforz mehtieg min-*networks* ta' distribuzzjoni għall-allokazzjoni tal-investiment tagħhom. L-istudju mbagħad identifika wkoll il-prodotti li l-aktar li huma simili għall-BFP billi uża l-karatteristiċi essenzjali tal-prodotti finanzjarji rilevanti: ir-riskju, il-likwidità, il-kumplessità tal-kuntratti ⁽³⁸⁾, il-fama u l-istatus ġuridiku tal-*issuer*, it-tul ta' żmien, l-ammont ta' titoli mahruġa, l-istruttura tal-offerta, l-investiment minimu mitlub u l-mezz ta' allokazzjoni tal-investiment (istituzzjonali/*retail*), fejn jiġi assenjat *rating* lil dawn il-karatteristiċi.

⁽³⁵⁾ Għall-perjodu Novembru 1999 sa Diċembru 2007, il-kummissjoni medja giet ikkalkulata fuq ammont totali ta' EUR 33 biljun.

⁽³⁶⁾ Għall-imsemmi perjodu, il-kummissjoni medja giet ikkalkulata fuq ammont totali ta' EUR 22 biljun.

⁽³⁷⁾ Il-valur tat-titoli mahruġa huwa ta' EUR 971,2 miljun.

⁽³⁸⁾ "Plain vanilla" meta pparagunati ma' strumenti strutturati.

(104) Ir-ratings assenjati lil kull karatteristika ta' kull prodott finanzjarju wara jiġu pparagunati ma' dawk ta' kull kategorija ta' BFP.

Tabella 7

Il-prodotti finanzjarji u l-fatturi li jkollhom impatt fuq il-kummissjonijiet għall-allokazzjoni tal-investment

Prodott	Riskju	Likwidità	Kumplessità	Fama tal-issuer	Tul ta' żmien	Allokazzjoni tal-investment istituzzjonali jew retail	Struttura tal-offerta	Investiment minimu mitlub, f' EUR
BOT	baxx	għolja	baxxa	għolja	qasir	istituzzjonali	rkant	1 000
BTP	baxx għal medju	għolja	baxxa	għolja	medju għal twil	istituzzjonali	rkant	1 000
CCT ⁽³⁹⁾	baxx	għolja	baxxa	għolja	medja	istituzzjonali	rkant	1 000
Depożiti ta' tfaddil	baxx	għolja	baxxa	għolja	qasir	retail	meta jkun meħtieġ ("on tap")	xejn
Depożiti marbuta	baxx	Baxxa	baxxa	għolja	qasir għal medja	retail	meta jkun meħtieġ ("on tap")	xejn
Ċertifikati ta' depożitu (CD)	baxx	Baxxa	baxxa	għolja	breve a medja	retail	meta jkun meħtieġ ("on tap")	>/= 50
Bonds bankarji plain vanillakkwotati	baxx għal medju	Medja	baxxa	għolja	medja	retail	offerta pubblika	>/= 1 000
Bonds bankarji plain vanillamhux ikkwotati	baxx għal medju	Baxxa	baxxa	għolja	medja	retail	offerta pubblika	>/= 1 000
Bonds bankarji strutturati kkwotati	għoli	Medja	għolja	għolja	medja	retail	offerta pubblika	>/= 1 000
Bonds bankarji strutturati mhux ikkwotati	għoli	Baxxa	għolja	għolja	medja	retail	offerta pubblika	>/= 1 000
Titoli corporate	medju għal għoli	baxxa għal medja	baxxa	Baxxa għal għolja	medja	istituzzjonali	offerta pubblika	>/= 1 000
Fondi komuni monetarji ta' investment	baxx	għolja	medja	medja	mhux applikabbli	retail	meta jkun meħtieġ ("on tap")	>/= 100
Bonds	medju	għolja	medja	medja	mhux applikabbli	retail	meta jkun meħtieġ ("on tap")	>/= 100
Ishma	għoli	għolja	medja	medja	mhux applikabbli	retail	meta jkun meħtieġ ("on tap")	>/= 100
Ishma (ikkwotati)	għoli	medja a għolja	baxxa	Baxxa għal għolja	mhux applikabbli	istituzzjonali	offerta pubblika	>/= 1 000
BFP ordinarji	baxx	medja	baxxa	għolja	twil	retail	meta jkun meħtieġ ("on tap")	>/= 50
BFP għal perjodu fiss	baxx	medja	baxxa	għolja	medja	retail	meta jkun meħtieġ ("on tap")	>/= 50
BFP indiċjati bi skadenza	għoli	medja	għolja	għolja	medja	retail	meta jkun meħtieġ ("on tap")	>/= 250
BFP indiċjati skont l-inflazzjoni	medju	medja	għolja	għolja	medja	retail	meta jkun meħtieġ ("on tap")	>/= 250
BFP ta' 18-il xahar	baxx	medja	baxxa	għolja	breve	retail	meta jkun meħtieġ ("on tap")	>/= 50

⁽³⁹⁾ Iċ-CCT (iċ-Ċertifikati ta' Kreditu tat-Teżor) huma bonds tat-Teżor ta' 7 snin b'rata ta' imghax varjabbli.

- (105) Il-mezz ta' allokkazzjoni tal-investment (istituzzjonali jew *retail*) huwa element ewlieni biex ikunu identifikati l-prodotti simili. Il-BFP jixbhu aktar lill-prodotti finanzjarji *retail* peress li generalment jinbieghu lill-familji. Fil-fatt, il-familji għandhom kważi l-hażna kollha tal-BFP eżistenti (madwar id-99 %), filwaqt li l-investituri istituzzjonali generalment ma jakkwistawx dawn il-prodotti. Barra minn hekk, din hija l-karatteristika ewlenija li tagħmel lit-titoli tal-Istat (BOT, BTP u CCT) differenti (mhux simili) mill-BFP.
- (106) L-istudju tal-espert juri li l-bonds bankarji huma l-prodott li l-aktar huwa simili għall-BFP (bonds bankarji "*plain vanilla*") meta pparagunati mal-BFP ordinarji u għal perjodu fiss u l-bonds indiċjati meta pparagunati mal-BFP indiċjati – ara t-tabella 14). Il-fondi komuni ta' investimenti jitqiesu bħala t-tieni prodott li huwa l-aktar simili ⁽⁴⁰⁾. Iż-żewġ prodotti jeżistu biss f'forma dematerjalizzata ⁽⁴¹⁾.
- (107) F'dan ir-rigward il-Kummissjoni qed tenfasizza minn issa li, minkejja li trid tiġi vvalutata l-kummissjoni kemm għall-BFP fiżiċi kif ukoll għal dawk mhux fiżiċi, il-karatteristiċi l-oħra (it-tul ta' żmien medju, il-qliġ mal-iskadenza, u dawk marbuta ma' PI bħala l-persuna li talloka l-investment) huma identiċi għaž-żewġ forum ta' BFP.

Il-metodoloġija li l-espert uża biex jikkwantifika l-kummissjonijiet tas-suq tal-prodotti simili

- (108) Biex isir il-paragun mehtieg halli tiġi stabbilita l-kummissjoni għall-allokkazzjoni tal-investment tal-BFP, l-espert għaqad sett ta' *data* dwar bonds u fondi komuni ta' investment fuq il-bażi ta' i) ammont konsiderevoli ta' prospetti ta' informazzjoni ta' bonds bankarji kkwotati fuq TLX ⁽⁴²⁾, it-tieni suq irregolat għat-titoli (wara l-Borża Taljana), u ii) is-siti web tal-banek Taljani ewlenin, fejn is-soltu jistgħu jitniżżlu l-prospetti dwar il-hruġ tal-bonds. Is-sett ta' *data* jikkonsisti f'511 *harga* ta' bonds allokatu għall-investment fuq is-suq Taljan bejn l-2002 u l-2008 (li fosthom 162 inharġu qabel l-2006). Il-kopertura annwali (rigward il-hruġ ta' titoli totali) hija kif ġej: 18 % fl-2006, 15 % fl-2005, 9 % fl-2004, 3 % fl-2003 u 0,2 % fl-2002.
- (109) L-espert għamel analizzijiet addizzjonali billi uża statistiċi deskrittivi għal kull prodott simili. Għalhekk, rigward il-bonds "*plain vanilla*" mahruġa mill-banek (peress li huma prodotti simili li l-aktar jixbhu lill-BFP ordinarji u għal perjodu fiss), qies li l-istatistiċi deskrittivi ma kinux biżżejjed biex il-fatturi li jiddeterminaw il-kummissjonijiet għall-allokkazzjoni tal-investment jinftehimu sew u biex dawn jintużaw halli tiġi vvalutata l-konformità mas-suq tar-remunerazzjoni għall-allokkazzjoni tal-investment tal-BFP. B'mod partikolari, il-bonds bankarji mhumieks omoġenji fl-aspetti kollha rilevanti u jistgħu ma jkunux omoġenji rigward it-tip partikolari ta' BFP li miegħu għandhom jiġu pparagunati. Għaldaqstant, il-provi statistiċi għandhom jintużaw b'mod razzjonali biex ikun aċċertat, fi hdan grupp ta' titoli simili, liema karatteristiċi tabilhaqq huma rilevanti għall-kejl tal-kummissjonijiet għall-allokkazzjoni tal-investment. Għal dan il-ghan, l-espert irrefera għal-lista ta' fatturi rilevanti li għandhom impatt fuq il-kummissjonijiet għall-allokkazzjoni tal-investment (ara l-punti 103-104). L-effett ta' dawn il-varjabbli indipendenti fuq il-kummissjonijiet għall-allokkazzjoni tal-investment għal prodott bħall-BFP jiġi kkalkulat permezz ta' analiżi ta' rigressjoni.
- (110) Il-firxa taż-żmien tal-kampjun tal-bonds bankarji ma thallix li jingibdu konklużjonijiet rilevanti dwar l-imġiba maż-żmien tal-kummissjonijiet għall-allokkazzjoni tal-investment għall-perjodu 2000-2003. Għal raġunijiet statistiċi, mhux possibbli li jinbnew serje taż-żmien sinifikanti ⁽⁴³⁾ lil hinn mill-2000-2006. Il-kampjun ta' bonds bankarji jista' jippermetti biss li jingibdu konklużjonijiet għall-perjodu 2000-2006 b'mod generali (u mhux fuq bażi annwali).

⁽⁴⁰⁾ Teoretikament, iċ-ċertifikati ta' depożitu huma l-prodott l-aktar simili għall-BFP ta' 18-il xahar. Madankollu, l-espert irnexxielu jsib *issuer* wiehed taċ-ċertifikati ta' depożitu li jalloka l-investment ta' dawn il-prodotti permezz ta' *networks* bankarji oħrajn u li żvela l-kummissjonijiet li hallas.

⁽⁴¹⁾ L-espert ma setax jidentifika, fost il-prodotti finanzjarji kollha li jiċċirkolaw fis-suq Taljan, prodotti simili fiżiċi li kienu adegwati.

⁽⁴²⁾ TLX SpA torganizza u tiġġestixxi swieq għan-negozjati ta' strumenti finanzjarji mahsuba biex jaqdu l-htigijiet ta' investment tal-investituri mhux professjonali.

⁽⁴³⁾ Serje taż-żmien hija sekwenza ta' valuri, imkejla generalment f'waqtiet suċċessivi, suddiviżi f'firxiet ta' żmien (ta' spiss uniformi). Serje ta' żmien ta' *data* dwar prodotti paragonabbli tippermetti l-paragun tal-kummissjonijiet annwali effettivi għall-BFP mal-kummissjonijiet annwali għall-prodotti simili.

- (111) Madankollu, fil-fehma tal-espert, konklużjoni dwar il-perjodu kollu tkun relevanti peress li t-tahdidiet li saru fuq il-post ikkontribwew biex jiġi stabbilit li l-ammont tal-kummissjonijiet għall-allokazzjoni tal-investment ma kienx suġġett għal varjazzjonijiet sinifikanti mill-2000 'il quddiem (ċerti twegibiet saħansitra indikaw tnaqqis).
- (112) B'referenza għall-fondi komuni ta' investment, inbena sett ta' *data* magħmul minn 102 fondi ⁽⁴⁴⁾ u fuq dan il-kampjun l-unika analiżi utli li saret kienet dik tal-istatistiċi deskrittivi ⁽⁴⁵⁾. Madankollu, f'dan il-każ setgħet tinbena serje taż-żmien tal-kummissjonijiet relatati mal-fondi komuni ta' investment li hadu l-persuni li jallokaw l-investment.
- (113) Għandha titqies ukoll l-istruttura tar-remunerazzjonijiet għall-allokazzjoni tal-investment tal-prodotti simili:
- l-istruttura tar-remunerazzjoni għall-allokazzjoni tal-investment tal-bonds bankarji tikkonsisti f'percentwali *upfront* (bil-quddiem) tal-ammont sottoskritt,
 - ċerti fondi komuni ta' investment jagħtu kumpens lin-netwerk ta' allokazzjoni tal-investment kemm b'kummissjonijiet *upfront* kif ukoll b'kummissjonijiet annwali, filwaqt li oħrajn iħallsu biss kummissjonijiet annwali; sabiex jinkiseb kejl wiehed tal-kummissjonijiet li jista' jkun validu għall-finijiet tal-istudju, l-espert għadd, għal kull fond ta' investment, il-kummissjoni *upfront* effettiva ma' kummissjoni *upfront* addizzjonali kkalkulata, imkejla bħala valur attwali tal-kummissjonijiet annwali riċevibbli matul it-tul ta' żmien previst għall-investment fil-fond.

Id-determinazzjoni ta' ċifri paragunabbli għar-remunerazzjonijiet effettivi li CDP hallset għall-allokazzjoni tal-investment tal-BFP

- (114) Ir-remunerazzjoni totali li PI tiegħu mingħand CDP fuq il-bażi tal-ftehimiet annwali tal-2000-2006 hija magħmula minn diversi komponenti ⁽⁴⁶⁾ (ara anke t-tabella 4):
- (a) kummissjoni *upfront* fuq is-sottoskrizzjonijiet tal-BFP, li hija ekwivalenti għal percentwali partikolari tal-ammont sottoskritt;
 - (b) kummissjoni annwali fuq l-ammont ta' BFP eżistenti, li hija ekwivalenti għal percentwali partikolari tal-valur tal-ħażna ta' BFP eżistenti; din il-kummissjoni giet iddefinita bħala r-remunerazzjoni għall-ġestjoni amministrattiva u kontabbli tal-BFP; mill-2003 din il-percentwali hija differenti għall-BFP fiżiċi u dematerjalizzati;
 - (c) f'ċerti snin ammonti fissi oħrajn, b'mod partikolari f'każ li jintlahqu għanijiet kwantitativi jew kwalitativi partikolari.
- (115) Fil-ftehimiet tas-snin 2000-2002, l-istruttura tar-remunerazzjoni hija pjuttost varjabbli. L-istruttura globali tar-remunerazzjoni saret stabbli mill-2003 'il quddiem, jiġifieri minn meta setgħu jinstabu l-istess komponenti tar-remunerazzjoni totali, anke jekk iċ-ċifri għal kull komponent individwali jistgħu jvarjaw. Kollox ma' kollox ma kienx faċli jsir paragun bejn kull sena u s-snin l-oħra fil-perjodu 2000-2002 u l-perjodu 2000-2002 mal-perjodu 2003-2006.

⁽⁴⁴⁾ Fi tmien l-2007 kienu se jibdwu jiġu allokati għall-investment.

⁽⁴⁵⁾ L-analiżi ta' rigressjoni mhix relevanti f'dan il-każ għaliex il-fondi komuni ta' investment, skont kunċett kuntrattwali, huma omogenji meta pparagunati mal-varjabbli li ntużaw fl-analiżi ta' rigressjoni għall-bonds bankarji.

⁽⁴⁶⁾ Ir-remunerazzjoni għall-produzzjoni tal-bonds fiżiċi mhix inkluda fl-analiżi f'din il-fażi. Ir-remunerazzjoni għall-produzzjoni tal-bonds fiżiċi, li hija karatteristika ferm speċifika tas-servizzi pprovduti minn PI, tiġi vvalutata separatament (ara l-punti 130-132).

- (116) Sabiex ir-remunerazzjoni għall-allokazzjoni tal-investiment tal-BFP tkun tista' tiġi pparagunata mar-remunerazzjoni għal prodotti finanzjarji simili, l-espert biddel is-sistema ta' remunerazzjoni doppja tal-BFP f'kummissjoni *upfront* totali meqjusa bħala ekwivalenti, li saret immedjatament paragonabbli mal-kummissjoni *upfront* effettiva li kienet ikkalkulata għall-bonds bankarji u għall-fondi komuni ta' investiment. Dan l-ammont uniku għall-BFP jinkiseb, għal kull sena, billi mal-kummissjoni *upfront* effettiva ddefinita skont il-kuntratt tingħadd kummissjoni *upfront* addizzjonali kkalkulata li tirrappreżenta l-valur attwali tar-remunerazzjoni li PI qed tipprevedi li se tikseb fil-futur fuq il-BFP sottoskritti kull sena, minhabba l-perċentwali tal-kummissjonijiet annwali fuq il-ħażna tal-BFP eżistenti. L-istima ta' din il-kummissjoni *upfront* addizzjonali saret filwaqt li tqies it-tul ta' żmien medju ⁽⁴⁷⁾ ta' kull tip ta' BFP u billi ġie kkalkulat il-valur attwali, fis-sena tas-sottoskrizzjoni, tal-perċentwali tal-kummissjonijiet annwali li se jinkisbu fis-snin tat-tul ta' żmien medju tal-BFP ⁽⁴⁸⁾.
- (117) Skont l-espert jehtieg li ssir ipoteżi oħra dwar il-kummissjonijiet annwali futuri biex jiġi kkalkulat il-valur attwali li ssemma aktar 'il fuq. F'dan ir-rigward, hemm żewġ possibbiltajiet li tnejn huma ugwalment validi:
- l-ipoteżi ta' remunerazzjoni annwali kostanti hija bbażata fuq il-premessa li PI ma setgħetx tipprevedi l-varjabbiltà tal-kummissjonijiet annwali fil-futur u li għalhekk għal kull sena kkalkulat il-kummissjoni *upfront* totali ekwivalenti li ġiet ikkalkulata billi assumiet li l-kummissjonijiet annwali kienu se jibqgħu fissi fuq il-livell kuntrattwali maqbul fil-ftehim għal dik is-sena,
 - il-possibbiltà l-oħra (minn hawn 'il quddiem: ir-“remunerazzjoni annwali varjabbli”) tikkonsisti fil-kwantifikazzjoni tar-remunerazzjoni għall-allokazzjoni tal-investiment tal-BFP ibbażata fuq il-kummissjonijiet annwali ffixxati mill-ftehimiet suċċessivi għat-tul ta' żmien kollu tal-prodotti ⁽⁴⁹⁾. Fuq il-bażi ta' din il-possibbiltà, jitqies li PI setgħet tipprevedi l-varjabbiltà tal-kummissjonijiet annwali fil-futur u li għalhekk, għal kull sena, kellha tikkalkula l-kummissjoni *upfront* totali ekwivalenti billi tassumi li l-kummissjonijiet annwali kellhom jiżviluppaw skont l-andament li tabilhaqq jista' jiġi identifikat *a posteriori*.
- (118) Jidher li, b'mod generali, il-kummissjonijiet *upfront* li ġew ikkalkulati mill-ġdid għall-BFP skont il-metodu tar-remunerazzjoni annwali varjabbli ikunu iċken minn daww fejn ġie applikat il-metodu tar-remunerazzjoni annwali kostanti. It-tabella 8 tispjega dan il-punt għall-BFP ordinarji u għall-BFP għal perjodu fiss:

Tabella 8

Il-kummissjonijiet *upfront* totali kkalkulati għall-BFP, f%

BFP ordinarji (fiziċi)		
	Remunerazzjoni annwali kostanti	Remunerazzjoni annwali varjabbli
2000	(...)	(...)
2001	(...)	(...)
2002	(...)	(...)
2003	(...)	(...)
2004	(...)	(...)
2005	(...)	(...)
2006	(...)	(...)

⁽⁴⁷⁾ L-espert uża “*durata media* (tul ta' żmien medju)” u “*durata prevista* (tul ta' żmien previst)” bħala sinonimi. F'din id-deċiżjoni qed tintuża l-espressjoni “tul ta' żmien medju”.

⁽⁴⁸⁾ L-espert uża l-valuri pprovduti mill-Italja. Fejn din id-*data* ma kinitx disponibbli (għall-BFP *inflation linked* u għall-BFP ta' 18-il xahar), l-espert għamel kalkoli raġonevoli (rispettivament ta' 7 snin u ta' 18-il xahar). Ir-rata ta' skont li ntużat għall-kalkolu tal-valur attwali tal-kummissjonijiet annwali hija dik tal-bonds tat-Teżor b'tul ta' żmien simili.

⁽⁴⁹⁾ Ir-rati tal-ftehim tal-2006 japplikaw mill-2006 'il quddiem.

BFP għal perjodu fiss (fiziċi)		
	Remunerazzjoni annwali kostanti	Remunerazzjoni annwali varjabbli
2000	(...)	(...)
2001	(...)	(...)
2002	(...)	(...)

- (119) B'mod konservattiv, għall-parti l-kbira tal-istudju, l-espert ibbaża ruhu fuq l-ipoteżi ta' remunerazzjoni annwali kostanti.
- (120) Il-kummissjonijiet *upfront* ikkalkulati mill-ġdid li PI hadet għall-BFP skont l-imsemmija ipoteżi qed jiġu indikati hawn taht.

Tabella 9

Il-kummissjonijiet *upfront* ikkalkulati mill-ġdid li PI hadet għall-BFP

	2000	2001 ⁽⁵⁰⁾	2002	2003	2004	2005	2006
BFP fiziċi (il-BFP kollha qabel l-2003)							
BFP ordinarji	(...)	(...)	(...)	(...)	(...)	(...)	(...)
BFP għal perjodu fiss	(...)	(...)	(...)				
BFP ta' 18-il xahar						(...)	(...)
BFP dematerjalizzati (wara l-2003)							
BFP ordinarji				(...)	(...)	(...)	(...)
BFP indicijati (<i>equity linked</i>)				(...)	(...)	(...)	(...)
BFP indicijati (<i>inflation linked</i>)							(...)
BFP ta' 18-il xahar						(...)	(...)

⁽⁵⁰⁾ L-ammonti ta' EUR 51,6 miljun u EUR 25 miljun, li thallsu rispettivament fl-2001 u fl-2002 għal xogħlijiet speċifiċi li kienu jmorru lil hinn mis-sempliċi allokkazzjoni tal-investment tal-BFP, ma ġewx inkluzi fiċ-ċifri li ssemmew aktar 'il fuq. Madankollu, l-espert ivverifika l-frekwenza tagħhom (*sensitivity check*) u kkonkluda li jekk jiġu inkluzi mhux se jbidel il-konkluzjonijiet tar-rapport.

Il-paragun mar-remunerazzjonijiet ikkalkulati fuq il-bażi tal-kampjun tal-bonds bankarji

- (121) Id-*datamigbura* tagħti l-possibbiltà li jsir kalkolu tal-*ispread* (differenza mifruxa) tar-remunerazzjoni tas-suq għall-allokkazzjoni tal-investment tal-BFP. Ir-remunerazzjoni tas-suq ikkalkulata hija differenti minkejja li tiddependi mill-prodott li, minn darba għall-oħra, tqies bħala l-prodott simili adattat.
- (122) Fit-tabella 10 qed jidhru r-ranges tal-kummissjonijiet *upfront* totali kkalkulati għall-BFP (fuq il-bażi tal-analiżi ta' rigressjoni fuq il-kampjun tal-bonds bankarji) u tal-kummissjonijiet effettivi kkalkulati mill-ġdid li PI hadet għall-BFP. Ir-range tar-remunerazzjoni effettiva għall-BFP ġiet limitata mill-kummissjonijiet minimi u massimi osservati fil-perjodu 2000-2006. Ir-range użata għall-paragun

giet limitata mill-valuri minimi u massimi mistennija ⁽⁵¹⁾ tal-kummissjonijiet tal-BFP miksuba fuq il-bażi tar-rigressjonijiet tal-kummissjonijiet fuq fatturi rilevanti. Fit-tabella jidhru wkoll ir-ranges mibnija fejn mal-valuri minimi u massimi mistennija giet miżjuda devjazzjoni standard wahda jew tnejn ⁽⁵²⁾.

- (123) Ir-referenza għall-firxiet klassiċi (medja + 1 devjazzjoni standard) u (medja + 2 devjazzjonijiet standard) hija utli biex tkun iwwalutata l-probabbiltà ta' avveniment: osservazzjoni li d-distanza tagħha mill-valur mistenni huwa inqas minn devjazzjoni standard għandha probabbiltà għolja li tkun statistikament simili għall-valur mistenni; meta tkun inkluża bejn devjazzjoni wahda u żewġ devjazzjonijiet standard, il-probabbiltà hija inqas imma mhux wisq baxxa; meta tkun akbar minn żewġ devjazzjonijiet standard, il-probabbiltà hija biżżejjed baxxa u għalhekk tista' titqies bħala avveniment "rari" u potenzjalment "anormali" ⁽⁵³⁾.

Tabella 10

Il-kummissjonijiet *upfront* ikkalkulati mill-ġdid u r-remunerazzjonijiet tas-suq tal-BFP ikkalkulati fuq il-bażi tal-kampjun ta' bonds bankarji, f %

Forma tal-BFP	Fiziċi	Mhux fiziċi	Fiziċi	Mhux fiziċi	Mhux fiziċi	Fiziċi	Mhux fiziċi
It-tip ta' BFP	Ordinarji	Ordinarji	Għal perjodu fiss	Equity linked ⁽⁵⁴⁾	Inflation linked	ta' 18-il xahar	ta' 18-il xahar
Kummissjonijiet minimi għall-BFP għall-2000-2006	(...)	(...)	(...)	(...)	(...)	(...)	(...)
Kummissjonijiet massimi għall-BFP għall-2000-2006	(...)	(...)	(...)	(...)	(...)	(...)	(...)
valur mistenni – valur minimu kkalkulat	3,05	3,05	1,76	1,69	2,83	0,63	0,63
valur mistenni + 1 dev. std. - valur minimu kkalkulat	3,40	3,40	2,11	2,51	2,14	0,88	0,92
valur mistenni + 2 dev. std. - valur minimu kkalkulat	3,75	3,75	2,46	3,32	4,20	1,21	1,21
valur mistenni – valur massimu kkalkulat	4,54	4,54	3,34	1,69	2,83	0,63	0,63

⁽⁵¹⁾ Fl-istatistika, il-valur mistenni (jew l-aspettattiva matematika jew il-medja) ta' varjabbli mhux sistematika jew każwali huwa s-somma tal-prodotti tal-valuri kollha possibbli tal-varjabbli mmultiplikata bil-probabbiltà ta' dawn tal-aħjar. Għaldaqstant jirrappreżenta l-ammont medju li jiġi "previst" li se jkun ir-riżultat tal-prova każwali meta probabbiltà-jiet identiċi jiġu ripetuti għal aktar minn darba. F'dan il-kontest, il-valuri minimi u massimi mistennija jirreferu għaż-żewġ rigressjonijiet bl-aħjar *performance* (rendiment), kif jiġi indikat fl-istudju tal-espert. B'mod partikolari, l-istimi baxxi jirreferu għall-kampjun tal-bonds bankarji b'rata fissa u dan il-kampjun jagħti l-probabbiltà li jintuża varjabbli importanti tal-qliġ fl-iskadenza tal-analiżi ta' rigressjoni. L-ogħla stimi ġejjin mill-analiżi ta' rigressjoni li kienet ibbażata fuq il-kampjun li kien jinkludi l-bonds bankarji "*plain vanilla*" kollha, u għalhekk kemm it-titoli b'rata fissa kif ukoll dawk b'rata varjabbli.

⁽⁵²⁾ Fil-probabbiltà u fl-istatistika, id-devjazzjoni standard jew l-għerq tal-kwadrat intermedju (*root mean square*) huwa indici ta' dispersjoni ta' numru ta' valuri. Id-devjazzjoni standard tiġi ddefinita bħala d-devjazzjoni tal-għerq tal-kwadrat intermedju (RMS) tal-valuri tal-medja tagħhom jew bħala l-għerq kwadrat tal-varjanza. L-iżball standard ta' metodu ta' kejl jew ta' kalkolu huwa l-għerq kwadrat intermedju kkalkulat tal-iżball f'dak il-metodu. B'mod speċifiku, huwa jikkalkula d-devjazzjoni standard tad-differenza bejn il-valuri mkejja jew ikkalkulati u l-valuri effettivi (sors: Wikipedia).

⁽⁵³⁾ Meta jiġi pparagunat ir-riżultat effettiv tal-"firxiet klassiċi", normalment f'it jew wisq żball standard wiehed jew tnejn, is-soltu jitqies li l-allokazzjoni tal-investiment sottostanti tkun simetrika u normali. F'dan il-każ nistgħu nġid li r-riżultat għandu probabbiltà ta' 68,26 % li jaqa' fil-firxa "medja biż-żieda jew bit-tnaqqis ta' żball standard" u probabbiltà ta' 95,44 % li jaqa' fil-firxa "medja biż-żieda jew bit-tnaqqis ta' żewġ żbalji standard". Madankollu, ir-relevanza tar-referenza għall-firxa "medja biż-żieda jew bit-tnaqqis ta' żball standard wiehed jew tnejn" mhix limitata għall-każ tal-allokazzjoni tal-investiment normali, biex b'hekk ikun jista' jiġi sostnut b'mod ġenerali li avveniment li jaqa' fid-devjazzjoni standard tal-medja (din il-firxa se tintuża fl-analiżi tat-taqsima li jmiss) jista' jitqies, f'it jew wisq, bħala "ordinarju".

Forma tal-BFP	Fiziċi	Mhux fiziċi	Fiziċi	Mhux fiziċi	Mhux fiziċi	Fiziċi	Mhux fiziċi
It-tip ta' BFP	Ordinarji	Ordinarji	Għal perjodu fiss	Equity linked ⁽⁵⁴⁾	Inflation linked	ta' 18-il xahar	ta' 18-il xahar
valur mistenni + 1 dev. std. - valur massimu kkalkulat	5,25	5,25	4,05	2,51	3,51	0,92	0,92
valur mistenni + 2 dev. std. - valur massimu kkalkulat	5,96	5,96	4,76	3,32	4,20	1,21	1,21

⁽⁵⁴⁾ Huwa importanti li jiġi nnotat li l-analiżi ta' rigressjoni fuq il-kampjun taż-żewġ bonds bankarji strutturati għandu valur spjegattiv ferm aktar baxx meta pparagunat mal-każ ta' bonds bankarji oħrajn li jintużaw biex tiġi kkalkulata r-remunerazzjoni għall-allokazzjoni tal-investment ta' tipi oħrajn ta' BFP. F'dan ir-rigward l-espert enfasizza li: "Fil-każ tal-BFP *index linked*, kien diffiċli li tqabbel ir-riżultati tas-simulazzjoni mar-ragunijiet ekonomiċi fundamentali, jiġifieri mhux evidenti għaliex il-BFP *index linked* għandhom jinvolvu kummissjonijiet daqstant baxxi meta pparagunati mal-medja miksuba fis-sottokampjun tal-bonds bankarji *equity linked*. Din l-osservazzjoni, flimkien mal-provi r-rigressjonijiet ma tantx jispjegaw il-kummissjoni għall-BFP indicijati, jissuggerixxi, fil-fehma tagħna, li f'dan il-każ irid jingħata aktar piż lir-riżultat tas-sempliċi paragon bejn il-valuri medji, li jindika b'aktar saħħa konkluzjoni ta' konformità mas-suq." L-istatistiċi deskrittivi jiżvelaw li r-remunerazzjoni medja għall-bonds bankarji *equity indexed* hija ta' 3,10 % u għal dawk *inflation indexed* ta' - 2,82 %. Iż-żewġ valuri huma akbar mir-remunerazzjoni massima li PI hadet għall-BFP *index linked* u *inflation linked*.

(124) Għalhekk, l-espert wasal għall-konkluzjonijiet li ġejjin:

- (a) għall-BFP ta' 18-il xahar, għall-BFP ordinarji dematerjalizzati u għall-BFP *inflation linked*: prova "assolutamente mhux ambigwa" ta' konformità mas-suq;
- (b) għall-BFP *index linked* u għall-BFP ordinarji fiziċi: prova li ma tistax titqies bħala "assolutament mhux ambigwa" imma li għandha tendenza ċara lejn il-konformità mas-suq; f'dawn il-każi, il-kummissjonijiet tal-BFP, f'simulazzjonijiet ibbażati fuq ir-rigressjoni, huma jew inqas mill-valur mistenni jew inkluzi fil-firxa (valur mistenni + żewġ devjazzjonijiet standard);
- (c) għall-BFP għal perjodu fiss: il-possibilità ta' valur massimu anormali fl-2001.

(125) Barra minn hekk, skont l-espert, il-kummissjonijiet għall-allokazzjoni tal-investment previsti għall-BFP ordinarji u għall-BFP għal perjodu fiss meta jiġu inkluzi varjabbli indipendenti *dummy* ⁽⁵⁵⁾ għal kull persuna li talloka l-investment b'tali mod li jiġi rkuprat il-fattur tal-politiki tal-prezzijiet tal-persuni individwali li jallokaw l-investment – element li ma tqisx mill-analiżi ta' rigressjoni li tidher fit-tabella 10:

Tabella 11

Ir-remunerazzjonijiet ikkalkulati tal-BFP għall-persuni li jallokaw l-investment

	Bonds bankarji <i>plain vanilla</i>	Bonds bankarji b'imghax fiss
	A: BFP ordinarji	
UBM	3,60 %	3,23 %
PopVicenza	3,06 %	2,65 %
Antonveneta	2,95 %	2,98 %
Carige	2,62 %	2,53 %

⁽⁵⁵⁾ Fl-analiżi ta' rigressjoni, varjabbli *dummy* (imsejha anke varjabbli binarja jew sempliċement *dummy*) hija varjabbli li jista' jkollha biss żewġ valuri, 1 jew 0, biex tindika n-nuqqas jew il-preżenza ta' effetti kategorici eventwali li jistgħu jinfluwenzaw ir-riżultat. L-użu ta' varjabbli *dummy* ġeneralment iżid il-koeffiċjent ta' determinazzjoni (*model fit* (il-hila ta' mudell identifikat iżżejjed li jirriproduci l-matrici ta' korelazzjoni jew ta' kovarianza tal-varjabbli)) imma dan ifisser tnaqqis fil-livell ta' libertà u ta' ġeneralizzazzjoni tal-mudell. Wisq varjabbli *dummy* jwasslu biex mudell ma jkunx jista' joffri konkluzjoni ġenerali (sors: Wikipedia).

	Bonds bankarji <i>plain vanilla</i>	Bonds bankarji b'imghax fiss
	A: BFP ordinarji	
IntesaSanPaolo	2,25 %	2,73 %
SanPaoloIMI	1,44 %	2,45 %
	B: BFP b'imghax fiss	
UBM	2,75 %	1,91 %
PopVicenza	2,21 %	1,33 %
Antonveneta	2,10 %	1,66 %
Carige	1,77 %	1,21 %
IntesaSanPaolo	1,40 %	1,41 %
SanPaoloIMI	0,59 %	1,13 %

Il-paragun mal-kummissjonijiet tal-fondi komuni

- (126) Il-kummissjonijiet *upfront* totali kkalkulati mill-ġdid li ngħataw lil PI għall-allokazzjoni tal-investiment tal-BFP (kalkolu eżatt) u tal-fondi komuni monetarji ta' investiment jidhru fit-tabella 12.

Tabella 12

Il-kummissjonijiet *upfront* ikkalkulati mill-ġdid u r-remunerazzjonijiet annwali tas-suq tal-BFP ikkalkulati fuq il-bażi tal-kampjun ta' fondi komuni

BFP ordinarji			
	BFP	Fondi komuni monetarji ta' investiment d'investimento monetari	
Sena		Medja	Medja + 1 devjazzjoni standard
2000	(...)	1,48 %	3,41 %
2001	(...)	1,48 %	3,41 %
2002	(...)	2,13 %	4,06 %
2003	(...)	2,45 %	4,38 %
2004	(...)	2,55 %	4,48 %
2005	(...)	3,38 %	5,31 %
2006	(...)	3,38 %	5,31 %
BFP għal perjodu fiss			
	BFP	Fondi komuni monetarji ta' investiment d'investimento monetari	
Sena		Medja	Medja + 1 devjazzjoni standard
2000	(...)	1,15 %	3,08 %
2001	(...)	1,15 %	2,80 %
2002	(...)	1,65 %	3,30 %

- (127) Billi uża numri assoluti, f'termini ta' remunerazzjoni annwali kostanti, l-espert ikkalkula l-ammonti tar-remunerazzjoni annwali għall-allokazzjoni tal-investment tal-BFP li jikkorrispondu għar-remunerazzjoni li PI kienet tikseb li kieku ngħatat kumpens skont ir-rati medji tal-persuni li jallokaw l-investment ta' fondi komuni paragunabbli. L-ammont annwali assoluti tar-remunerazzjoni għall-BFP u tar-remunerazzjoni li kienet tirriżulta skont il-kundizzjonijiet tal-fondi komuni monetarji ta' investment jidhru fit-tabella 13.

Tabella 13

Ir-remunerazzjonijiet effettivi u kkalkulati tal-BFP f'ammonti assoluti

	BFP	Fondi komuni monetarji ta' investment d'investimento monetari	
		Medja	Medja + 1 devjazzjoni standard
2000	361	217	426
2001	439	235	459
2002	316	355	596
2003	416	457	721
2004	482	519	803
2005	582	762	1 062
2006	559	820	1 139
Total għall-2000-2006	3 157	3 364	5 207

- (128) L-espert ikkonkluda li:

- (a) fl-ewwel metodu (tabella 12), il-kummissjonijiet tal-BFP kważi dejjem huma inklużi bejn il-valur mistenni u l-valur li jikkorrispondu għall-valur mistenni flimkien ma' devjazzjoni standard, meta jiġu kkalkulati fuq il-bażi tal-kummissjonijiet għall-fondi komuni monetarji ta' investment u kważi dejjem inqas mill-valur mistenni kkalkulat fuq il-bażi tal-bonds tal-Gvernijiet Ewropej.
- (b) Fit-tieni metodu (tabella 13), ir-remunerazzjoni totali effettiva miksuba minn PI hija dejjem iċken mir-remunerazzjoni li kieku kienet tinkiseb bl-applikazzjoni tal-kundizzjonijiet medji tal-bonds tal-Gvernijiet Ewropej. Barra minn hekk, ir-remunerazzjoni effettiva totali hija iċken mir-remunerazzjoni li kieku kienet tirriżulta bl-applikazzjoni tal-kundizzjonijiet medji tal-fondi komuni monetarji ta' investment fil-perjodu 2003-2006. Fil-perjodu 2000-2003, fuq il-bażi tal-kundizzjonijiet tal-fondi komuni ta' investment monetarji, mhix inqas mill-medja imma hija inqas mir-remunerazzjoni li tikkorrispondu għall-valur li jikkorrispondu għall-valur mistenni flimkien ma' devjazzjoni standard.
- (c) L-ipoteżi finali ta' konformità mas-suq miksuba mill-provi komparattivi fuq il-kummissjonijiet tal-fondi komuni tista' titqies bħala kważi "assolutament mhux ambigwa".

Il-kummissjonijiet speċifiċi għall-produzzjoni tal-BFP fiżiċi

- (129) Il-kumpens totali li ngħata minn CDP lil PI fl-2003 kien ta' EUR 15-il miljun, fl-2004 kien ta' EUR 16-il miljun u fl-2005 u fl-2006 kien ta' EUR 18-il miljun (ara t-tabella 5).

- (130) Ir-remunerazzjoni għall-produzzjoni tal-BFP fiċiżi ma kinitx is-sugġett tal-analiżi preċedenti rigward il-konformità mas-suq tal-kummissjonijiet mogħtija lil PI għall-allokazzjoni tal-investment tal-BFP. Din l-ghażla ġeġja mill-fatt li l-espert qies li kien raġonevoli li dan il-komponent tal-kalkolu tal-kummissjoni *upfront* addizzjonali ma jitqiesx peress li jirreferi għal karatteristika ferm speċifika tal-BFP li ma tinstabx fil-prodotti finanzjarji simili fil-perjodu 2000-2006. Kif ingħad aktar 'il fuq, l-Italja pparagunat ir-rimbors li PI tiehu għall-produzzjoni tal-BFP fiċiżi mal-kumpens mitlub mill-fondi komuni għall-hruġ ta' ċertifikati fiċiżi. L-Italja tosserva li dan tal-aħhar huwa ta' EUR 10-20 għal kull ċertifikat u tenfasizza li r-rimbors mogħti minn CDP lil PI huwa ta' EUR 1,70 għal kull BFP fiżiku. Skont l-Italja, dan l-ammont ma jidherx li huwa eċċessiv. L-espert ikkonferma li l-ammonti miġjuba mill-fondi komuni għall-produzzjoni ta' ċertifikati fiċiżi jikkorrispondu għal-livell deskritt mill-Italja.
- (131) Il-kumpens li CDP tat lil PI għall-produzzjoni tal-bonds fiċiżi għaldaqstant jista' jitqies bħala konformi mas-suq.

Il-konklużjoni tal-espert

- (132) Il-konklużjoni ġenerali tar-rapport tal-espert hija li r-remunerazzjoni mogħtija lil PI għall-allokazzjoni tal-investment tal-BFP fil-perjodu 2000-2006 hija konformi mas-suq.

VIII. IL-VALUTAZZJONI TAL-MIŻURA

- (133) Biex jiġi stabbilit jekk miżura hiex għajnuna mill-Istat fit-tifsira tal-Artikolu 87(1), il-Kummissjoni għandha tivvaluta jekk l-iskema:

- ingħatatx mill-Istat, jiġifieri permezz ta' riżorsi tal-Istat,
- tagħtix vantaġġ ekonomiku,
- tistax tgħawweġ il-kompetizzjoni billi tiffavorixxi lil ċerti impriżi jew lill-produzzjoni ta' ċerti oġġetti,
- għandiex impatt fuq il-kummerċ bejn l-Istati Membri.

VIII.1. Il-kuntest tal-valutazzjoni

- (134) F'dan il-każ, biex tasal għal konklużjoni kulma trid tivvaluta l-Kummissjoni huwa jekk ir-remunerazzjoni inkwistjoni tatx vantaġġ lil PI.
- (135) Skont id-Digriet tas-6 ta' Ottubru 2004, id-depożiti tal-kontijiet kurrenti postali saru servizz ta' interess ekonomiku ġenerali⁽⁵⁶⁾. Konsegwentement, mill-2004 il-qafas tal-valutazzjoni huwa magħmul mis-sentenza *Altmark*⁽⁵⁷⁾.
- (136) F'dan ir-rigward, il-Kummissjoni, fid-deċiżjoni li tat bidu għall-proċedura, diġà aċċertat ruhha li PI, l-impriża benefiċjarja, trid tissodisfa obbligi ta' servizz pubbliku u li dawn l-obbligi ġew iddefiniti b'mod ċar. Il-parametri li fuq il-bażi tagħhom ġie kkalkulat il-kumpens ġew iddefiniti qabel b'mod oġġettiv u trasparenti, b'mod partikolari bil-ftehimiet bejn CDP u PI. Kulma kien fadal li jiġi vverifikat kien jekk il-kumpens kienx jaqbeż dak li kien meħtieġ biex ikunu koperti l-ispejjeż kollha jew parti minnhom li saru minhabba l-obbligi ta' servizzi pubbliku, filwaqt li jitqies id-dhul relatat kif ukoll margni ta' profitt raġonevoli; barra minn hekk, fin-nuqqas ta' proċedura kompetittiva, kien jeħtieġ li jiġi ddeterminat il-livell tal-kumpens meħtieġ fuq il-bażi ta' analiżi tal-ispejjeż li impriża medja, ġestita

⁽⁵⁶⁾ Madankollu, il-Kummissjoni ma tqisx li l-ftehimiet suċċessivi bejn CDP u PI huma ekwivalenti *per se* għall-ghotja ta' servizz ta' interess ekonomiku ġenerali.

⁽⁵⁷⁾ Sentenza fil-kawża C-280/00 *Altmark Trans GmbH u Regierungspräsidium Magdeburg vs Nahverkehrsgesellschaft Altmark GmbH*, Gabra p. I-07747, u kawżi magħquda C-34/01 sa C-38/01 *Enirisorse SpA vs Ministero delle Finanze*, Gabra p. I-14243.

b'mod effiċjenti u mgħammra b'mezzi adegwati, kellha ssostni biex tissodisfa dawn l-obbligi, filwaqt li jitqies id-dhul relatat kif ukoll margni ta' profitt raġonevoli biex jiġu sodisfatti l-imsemmija obbligi.

- (137) Jekk ir-remunerazzjonijiet mogħtija minn CDP kienu konformi mas-suq, din tkun stima xierqa tal-livell tal-ispejjeż li impriza medja, ġestita b'mod effiċjenti, jkollha ssostni biex tissodisfa dawn l-obbligi, filwaqt li jitqiesu d-dhul relatat u margni ta' profitt raġonevoli biex dawn jiġu sodisfatti. Dawn ir-remunerazzjonijiet għalhekk jirrispettaw l-erba' kriterji tas-sentenza *Altmark* u mhumiex għajnuna ⁽⁵⁸⁾. Fl-ahharnett, jekk qabel ma PI u CDP kienu inkarigati bis-servizz ta' interess ekonomiku generali, ir-remunerazzjonijiet annwali mogħtija lil PI fuq il-kontijiet postali kienu konformi mas-suq, ovvjament PI ma ngħatat l-ebda vantaġġ u dawn ir-remunerazzjonijiet mhumiex għajnuna mill-Istat.
- (138) Biex tkun eżaminata l-konformità mas-suq tar-remunerazzjonijiet mogħtija minn CDP, il-Kummissjoni reġgħet rat il-fażijiet ewlenin tal-metodoloġija (li tagħmel tagħha fid-deċiżjoni li tat bidu għall-proċedura) li għet applikata mill-analiżi tal-*benchmarking* u li kienet segwita miż-żewġ studji sussegwenti:
- (a) l-ewwelnett kien jeħtieġ li jiġu identifikati l-prodotti l-aktar simili għad-diversi tipi ta' BFP (it-taqsimha VIII.2); biex isir dan, kien ferm importanti li jiġu identifikati l-fatturi essenzjali li għandhom impatt fuq il-livell tal-kummissjonijiet għall-allokazzjoni tal-investment u li dawn jitqiesu b'mod xieraq;
- (b) it-tieninett, kien jeħtieġ li jiġu aċċertati r-remunerazzjonijiet mogħtija mill-partecipanti fis-suq għall-allokazzjoni tal-investment tal-prodotti simili, u li dawn jiġu pparagunati mar-remunerazzjoni mogħtija minn CDP (it-taqsimha VIII.3).

VIII.2. L-identifikazzjoni tal-prodotti simili

VIII.2.1. Il-konferma tal-istudju tal-espert

- (139) Essenzjalment, it-tliet studji jvarjaw minhabba l-prodotti simili identifikati u minhabba l-fatturi li jiddeterminaw ir-remunerazzjoni u jinfluwenzaw l-għażla tal-prodotti simili. It-tabella li ġejja turi l-prodotti simili identifikati mit-tliet studji:

Tabella 14

Il-prodotti simili skont it-tliet studji

Prodott	Analiżi tal- <i>benchmarking</i>	Studju ta' ABI	Studju tal-espert
BFP ordinarji	Bonds strutturati <i>corporate</i> b' <i>rating</i> ta' jew oghla minn BBB ta' S&P u/jew Baa2 ta' Moody's	BTP bl-istess tul ta' żmien	Bonds bankarji <i>plain vanilla</i> (b'rata fissa jew b'rata varjabbli)
BFP għal perjodu fiss	Bonds strutturati <i>corporate</i> b' <i>rating</i> ta' jew oghla minn BBB ta' S&P u/jew Baa2 ta' Moody's	BOT, CTZ u BTP skont il-perjodu ta' attività residwali tal-BFP	Bonds bankarji <i>plain vanilla</i>
BFP indicijati (<i>inflation linked</i> u <i>equity linked</i>)	Bonds strutturati <i>corporate</i> b' <i>rating</i> ta' jew oghla minn BBB ta' S&P u/jew Baa2 ta' Moody's	Għall-BFP <i>inflation linked</i> : BTP-EUR indicijati; għall-BFP <i>equity linked</i> : bonds finanzjarji <i>index linked</i> b' <i>rating</i> ta' jew oghla minn A + ta' S&P u/jew Aa2 ta' Moody's	Bonds bankarji indicijati (<i>equity</i> jew <i>inflation linked</i> skont kif ikun il-każ)

⁽⁵⁸⁾ Ara anke d-deċiżjoni li tat bidu għall-proċedura tat-22 ta' Novembru 2006, punt 88.

Prodott	Analizi tal-benchmarking	Studju ta' ABI	Studju tal-espert
BFP ta' 18-il xahar	Bonds strutturati <i>corporate</i> b'rating ta' jew oghla minn A- ta' S&P u/jew A3 ta' Moody's.	Titoli tal-Istat għal perjodu qasir ta' żmien (BOT u CTZ)	Ċertifikati ta' depożitu (CD) ⁽⁵⁹⁾ , b'suggerimenti utli mill-bonds bankarji b'rata fissa ta' tul ta' żmien iqsar, u fondi komuni monetarji ta' investment
Osservazzjonijiet dwar prodotti simili oħrajn	L-Italja tqis li l-BFP huma prodotti simili għall-fondi komuni ta' investment miftuhin tal-Gvernijiet Ewropej	Għall-ewwel, ABI sostniet li l-BFP kienu simili għall-fondi komuni ta' investment miftuhin tal-Gvernijiet Ewropej. Madankollu, l-istudju ta' ABI jonqos milli jerga' jsemmi dan ix-xebh.	Hjiel utli biex ikun iddeterminat il-livell tas-suq tar-remunerazzjoni għall-allokazzjoni tal-investment tal-BFP (hlief għall-BFP indċjati) jista' jiġi mill-osservazzjoni tar-remunerazzjoni għat-tipi l-aktar paragonabbli tal-fondi komuni ta' investment, b'mod partikolari l-fondi monetarji.

⁽⁵⁹⁾ Peress li m'hemmx data pubblika dwar dan – minhabba li l-issuers mhumiex obbligati jippubblikaw il-kummissjonijiet għall-allokazzjoni tal-investment għaċ-ċertifikati ta' depożitu – l-istudju tal-espert ma rreferix wisq għal dan it-tip ta' prodott simili.

- (140) Skont il-Kummissjoni, il-metodoloġija li applika l-espert (ara b'mod partikolari t- tabella 7) u r-riżultati tal-istudju huma għalkollox adattati. B'mod partikolari, il-prodotti simili identifikati jwieġbu l-mistoqsijiet taż-żewġ naħat – l-awtoritajiet Taljani u ABI – kif jingħad aktar 'il quddiem. Il-fatturi kollha rilevanti għad-definizzjoni tal-karatteristiċi essenzjali tal-prodotti finanzjarji ta' referenza ġew ivvalutati u mwiežna bir-reqqa. L-istudju tal-espert jidentifika wkoll fattur ferm sinifikanti li għandu impatt fuq il-kummissjonijiet għall-allokazzjoni tal-investment u li ż-żewġ naħat – l-awtoritajiet Taljani u ABI – ma qisux: in-netwerk ta' allokazzjoni tal-investment. F'dan ir-rigward, l-espert josserva li tabilhaqq – għall-inqas fl-Italja – fl-allokazzjoni tal-investment mahsub għall-investituri *retail*, huwa possibbli li jiġi offrut inqas qligħ għall-istess livell ta' riskju meta pparagunat ma' allokazzjoni tal-investment simili mahsuba għall-investituri istituzzjonali. F'dan il-każ, il-parti l-kbira tad-dhul miksub għall-allokazzjoni tal-investment tan-netwerk *retail*meta pparagunat mal-kummissjonijiet li jiehdu l-operaturi tal-allokazzjoni tal-investment istituzzjonali jista' jkun imqabbell ma' xorta ta' tqassim tal-profitti ġġenerati ⁽⁶⁰⁾.

- (141) Minkejja li mhux possibbli li jiġu identifikati prodotti simili perfetti b'relazzjoni għall-BFP, l-istudju tal-espert ippermetta li tiġi stabbilita r-remunerazzjoni tas-suq li kienet ikkalkulata għall-prodotti b'karatteristiċi simili għall-BFP (pereżempju, permezz l-analizi ta' rigressjoni).

VIII.2.2. Il-fehma tal-Kummissjoni rigward l-argumenti tal-Italja

- (142) L-analizi tal-benchmarking u l-Italja sostnew kemm-il darba li l-opzjoni *put* implicita preżenti fil-BPF tagħmel lil dawn it-titoli aktar kumplessi mill-*"plain vanilla"* u għalhekk jistgħu jitqiesu bħala *"strutturati"*.
- (143) Il-Kummissjoni tqis li ċerti strumenti, bħall-bonds *"plain vanilla"* u l-ishma komuni, għandhom strutturi u qligħ relattivament sempliċi, filwaqt li oħrajn għandhom strutturi u qligħ kumplessi minhabba l-imġiba tal-attivitajiet sottostanti jew minhabba serje ta' avvenimenti (pereżempju, bonds strutturati u bonds b'komponent derivat bħal opzjoni). Li jiġi spjegat, imma fuq kollox, mibjugħ prodott li għandu struttura kumplessa lill-investituri *retail* hija biċċa xogħol impenjattiva għan-netwerks *retail* li jridu jinvestu fit-taħriġ tal-persunal u jridu jiddedikaw riżorsi u hin prezzjuż lill-proċess ta' allokazzjoni tal-investment.

⁽⁶⁰⁾ F'dan il-kuntest, il-Kummissjoni skopriet kunċett komuni bejn l-ispeċjalisti finanzjarji, jiġifieri li minhabba l-ineffċjenzi tas-suq, il-kummissjonijiet għall-allokazzjoni tal-investment iwarjaw skont jekk il-livell ikkonċernat ikunx isituzzjonali jew *retail*. Id-differenzjal tal-kummissjonijiet, fil-kundizzjonijiet attwali tas-suq, huwa ta' benefiċċju għall-intermedjari u mhux għall-issuers (ara *The path to bond market efficiency: how increased retail distribution can lower borrowing costs* (Il-mogħdija għall-effiċjenza tas-suq tal-bonds: kif żieda fid-distribuzzjoni *retail* tista' tnaqqas l-ispejjeż tas-self), ta' Hayes, Roger G., "Government Finance Review", 1.6.2003).

- (144) Barra minn hekk, ma jeżistix dokument uffiċjali b'effikaċja ġuridika, ippubblikat minn awtorità regolatorja, li jagħti definizzjoni eżatta ta' bond "*plain vanilla*" jew "*strutturata*" ⁽⁶¹⁾. Fuq kollox, jekk isir użu minn definizzjoni ġenerali ta' bond "*strutturata*", isib li bosta prodotti finanzjarji jinsabu bejn il-*plain vanilla* u l-bonds strutturati fis-sens strett tat-terminu. F'dan ir-rigward, l-espert josserva li bond b'possibbiltà li jintalab rimbors bikri bhall-BFP mhix simili għal bond strutturata tipika. Fil-fatt, l-istruttura tal-qliġ tal-BFP hija sempliċi u l-konsumaturi ż-żgħar Taljani issa ilhom l-għexieren ta' snin li jafu eżattament fiex tissarraf il-possibbiltà ta' rimbors bikri bid-dritt li jingħata lura l-kapital investit u l-imghaxijiet immaturati, għaldaqstant m'hemmx għalfejn ikun hemm sforz partikolari min-naha tal-persuna li talloka l-investment biex tispjega lill-investitur il-karatteristiċi tal-prodott.
- (145) Meta jitqies dak li nġhad aktar 'il fuq, l-espert iżomm mad-definizzjoni li tghid li bond tkun "*strutturata*" meta l-qliġ tagħha jkun marbut mal-andament ta' ċerti parametri, skont mekkanizmu previst mir-regolament dwar il-hruġ tat-titoli.
- (146) Għalhekk, il-Kummissjoni taqbel mal-espert li mhux biżżejjed li jkun hemm opzjoni *put* inkorporata fil-BFP biex dawn it-titoli jiġu mqabbla ma' bonds "*strutturati*" skont id-definizzjoni komuni.
- (147) Fl-ahharnett, il-paragun bejn il-BFP u l-istrumenti strutturati issuggerit mill-Italja mhux adattat ⁽⁶²⁾, hlief għall-BFP indiċjati.

VIII.2.3. Il-fehma tal-Kummissjoni dwar l-argumenti ta' ABI

- (148) ABI ssuggeriet kemm-il darba li jsir paragun mat-titoli tal-Istat għal perjodu qasir ta' żmien u għal perjodu twil ta' żmien. Madankollu, dan il-paragun ma jidherx li huwa wiehed xieraq għaliex il-prodotti tat-Teżor essenzjalment jiġu allokat i għall-investment mal-investituri istituzzjonali filwaqt li l-bonds bankarji u l-BFP jiġu allokat i għall-investment permezz tal-proċedura tipika tas-segment *retail* tas-suq. Barra minn hekk, il-kummissjoni għall-allokazzjoni tal-investment tal-bonds tat-Teżor iddebitata mill-banek lill-investituri *retail* mhux prezz tas-suq li jirriżulta mill-interazzjoni bejn l-offerta u d-domanda għas-servizzi ta' allokkazzjoni tal-investment *retail*, imma hija ffixsata permezz ta' att unilaterali bil-pubblikazzjoni ta' regolament tal-Istat li jkollu s-saħħa ta' liġi. Għaldaqstant, din il-kummissjoni ma tistax tirrappreżenta l-livell tas-suq tar-remunerazzjoni għas-servizzi ta' allokkazzjoni tal-investment fuq is-suq Taljan ⁽⁶³⁾.
- (149) Il-Kummissjoni tqis li l-prodotti simili identifikati mill-espert jwieġbu d-dubji ta' ABI peress li i) il-bonds bankarji jinħarġu mill-kumpaniji finanzjarji u għalhekk huma prodotti simili aktar adegwati għall-BFP mahruġa minn CDP; ii) bl-istess *rating*, it-titoli tal-Istat u l-bonds bankarji għandhom l-istess livell ta' riskju; iii) mhux il-bonds bankarji strutturati imma l-"*plain vanilla*" jitqiesu bħala simili għall-BFP ordinarji u għal terminu fiss.

VIII.2.4. Konkluzjoni

- (150) Konsegwentement, għall-finjiet ta' din id-deċiżjoni, il-Kummissjoni tqis li l-prodotti simili identifikati mill-espert, jiġifieri l-ewwel il-bonds bankarji u mbagħad il-fondi komuni ta' investment li jkollhom karatteristiċi simili, huma relevanti.

⁽⁶¹⁾ Skont glossarju finanzjarju komuni li jintuża ferm fuq l-Internet (InvestorWords.com) "*structured note*" tista' tiġi ddefinita bħala "*a debt security with one or more special features, such as making payments based on an underlying index. For instance, a structured note is a bond which, instead of paying the typical interest payments, will use an index, such as the S&P 500, to determine the amount of the interest payment. This type of debt security is complex and is used primarily by sophisticated investors*". L-OECD tuża d-definizzjoni li ġejja: "*structured bonds have characteristics that are designed to attract a certain type of investor and/or take advantage of particular market circumstances. However, structuring securities to appeal to a particular type of investor risks the possibility of loss of liquidity if the market moves in such a way as to make the structured features of the issue no longer attractive. Typically the structured features are achieved through the use of derivatives—for instance, a credit-linked note is a bond with an embedded credit derivative*".

⁽⁶²⁾ In-nota tal-Banca d'Italia dwar id-definizzjoni tat-titoli strutturati bl-ebda mod ma tbiddel din il-pożizzjoni. Il-Kummissjoni temmen li l-problema vera mhix *terminoloġika*, jiġifieri m'għandix x'taqsam mal-ghazla tal-aġġettiv li joqgħod ma' sostantiv partikolari, imma wahda *essenzjali* peress li hija kwistjoni li jinsab il-prodott perfettament paragunabbli ma' prodott finanzjarju speċifiku. Anke jekk wiehed jammetti lil l-BFP normali huma bonds strutturati, xorta jkun jehtieg li jiġu pparagunati mal-bonds strutturati li jkollhom karatteristiċi simili, jiġifieri li jinkorporaw opzjoni *put* ta' tip Amerikan għall-investitur, u xejn aktar.

⁽⁶³⁾ Anke f'każ li l-bonds tat-Teżor huma, l-istess bhall-bonds bankarji, il-prodotti l-aktar simili għall-BFP, skont l-espert, il-valutazzjoni empirika tar-remunerazzjoni tas-suq għall-allokazzjoni tal-investment tal-BFP tibqa' l-istess. Il-Kummissjoni taqbel mal-espert.

VIII.3. Ir-remunerazzjonijiet tas-suq ikkalkulati għall-BFP

VIII.3.1. Il-metodoloġija biex tkun invaluata r-remunerazzjoni tas-suq

(a) Il-BFP

- (151) Il-Kummissjoni tqis li l-metodoloġija u l-kalkoli li uża l-espert fir-rigward tal-kummissjonijiet *upfront* ekwivalenti għall-BFP huma adegwati. B'mod partikolari,

- is-suddivizjoni tar-remunerazzjoni skont in-natura tagħha (annwali, *upfront*, ta' xort'ohra) hija korretta,
- it-tul ta' żmien previst, il-kalkolu tal-valur attwali u r-rata ta' skont għall-prodotti kollha hekk kif ġew indikati mill-espert huma bbażati fuq ipoteżijiet raġonevoli.

- (152) Konsegwentement, il-kummissjonijiet *upfront* stabbiliti mill-espert huma korretti.

(b) Il-prodotti simili

- (153) Il-Kummissjoni qieset id-disponibbiltà limitata tad-*data* u taqbel mal-espert meta jsostni, fuq il-bażi tal-letteratura ekonomika u tar-riċerki tas-suq, li ma jeżistux prodotti finanzjarji li jistgħu jitqabblu eżattament mal-BFP, meta jitqiesu l-fatturi rilevanti kollha. Il-Kummissjoni tqis li l-ammont kbir ta' *data* li għabar u uża l-espert huma kwalitativament u kwantitativament ⁽⁶⁴⁾ adegwati għall-finijiet ta' din id-deċiżjoni.
- (154) Anke l-Kummissjoni tqis li konklużjoni dwar il-perjodu kollu (2000-2006) hija importanti, peress li mill-intervisti li għamel l-espert irriżulta li l-ammont tal-kummissjonijiet għall-allokazzjoni tal-investiment ma varjax b'mod sinifikanti mill-2000 'il quddiem (ċerti tveġibiet saħansitra indikaw tnaqqis). Barra minn hekk, in-negozjati bejn il-partijiet waslu għal kundizzjonijiet ta' remunerazzjoni ferm varjabbli matul is-snin (pereżempju, il-kummissjoni għall-ġestjoni annwali naqset f'termini ta' perċentwali u ta' ammont). Il-Kummissjoni hija tal-fehma li r-remunerazzjoni għandha tiġi nnegozjata billi titqies perspettiva multianwali. Għaldaqstant, jehtieg li r-raġunament kollu jiġi żviluppat fuq għadd ta' snin.
- (155) Il-Kummissjoni taqbel ukoll mal-espert li, bi struttura ta' remunerazzjoni differenti għall-BFP u għall-prodotti finanzjarji simili, jehtieg li l-perċentwali tar-remunerazzjoni għall-allokazzjoni tal-investiment tal-prodotti differenti tkun espressa f'termini omoġenji. F'dan ir-rigward, minkejja li għall-bonds bankarji jiġu applikati biss il-kummissjonijiet għall-allokazzjoni tal-investiment, il-Kummissjoni tqis li huwa korrett li jiġu kkalkulati kummissjonijiet *upfront* ekwivalenti għall-fondi komuni ta' investiment.
- (156) Il-Kummissjoni temmen ukoll li l-analiżi ta' rigressjoni bbażata fuq il-kampjun ta' bonds bankarji, b'mod ġenerali, hija l-aħjar metodu biex tkun iddeterminata r-remunerazzjoni tas-suq għall-allokazzjoni tal-investiment tal-BFP. Taqbel ukoll mal-espert li tqis li l-istatistiċi deskrittivi għall-fondi komuni, li kemm ABI kif ukoll l-Italja jidentifikaw bħala prodotti simili, jistgħu jintużaw biex jingibdu konklużjonijiet utli. Konsegwentement, skont il-Kummissjoni il-valuri medji mistennija li kienu kkalkulati mill-espert huma ammissibbli.

⁽⁶⁴⁾ L-espert għabar kwantità konsiderevoli ta' prospett ta' informazzjoni dwar bonds bankarji kkotati fuq TLX, it-tieni suq irregolat Taljan għat-titoli wara l-Borża Taljana u li huwa ġestit minn TSX S.p.A. Imbagħad ikkonsultat is-siti web tal-banek Taljani ewlenin: Mediobanca, Intesa San Paolo, Unicredit, UBI Banca, Banca Carige, Cassa di Risparmio di Pistoia, Banca Popolare di Verona, Banca Antonveneta, Banca Popolare di Milano, Banca delle Marche, Banca IMI, Mediocredito del Friuli Venezia Giulia, Cassa di Risparmio di Parma e Piacenza, Banca Popolare di Vicenza, Monte dei Paschi di Siena, inkluż is-sit ta' Poste Italiane. Fid-*database* niżżel il-hruġ kollu ta' bonds iddenominati f'euro li fil-prospetti tagħhom kienet tisemma l-kummissjoni għall-allokazzjoni tal-investiment. Is-sett tad-*data* tikkonsisti f'511-il harga ta' bonds allokati għal investiment fis-suq Taljan. Għalkemm l-obbligu li jiġu kkomunikati l-kummissjonijiet għall-allokazzjoni tal-investiment iddahhal biss dan l-aħhar (mill-hekk imsejja "Direttiva dwar il-prospetti", li kienet trasposta f'Marzu 2006 b'seħh minn Novembru 2006), id-*database* hija magħmula prinċipalment minn bonds maħruġa wara l-2006. Minkejja dan, l-espert xorta rnexxielu jidentifika l-kummissjonijiet għall-allokazzjoni tal-investiment għal 162 bond bankarju li nharġu qabel l-2006. B'kollox, is-sett tad-*data* jinkludi l-hruġ ta' titoli minn 42 issuer allokati għall-investiment permezz ta' 28 netwerk bankarju.

L-espert wettaq anke serje ta' intervisti fil-post sabiex jikseb għarfien rigward il-fatturi rilevanti għad-determinazzjoni tal-kummissjonijiet għall-allokazzjoni tal-investiment.

- (157) Madankollu, irriżultat differenza teknika bejn il-Kummissjoni u l-espert b'relazzjoni ghar-ranges (żball standard/devjazzjoni standard) li għandhom jiġu applikati għall-valuri mistennija sabiex ikun ivverifikat jekk ir-remunerazzjoni hix konformi mas-suq. Il-Kummissjoni ma tqisx li għandha tapprofondixxi l-kwistjoni peress li r-ranges mhumiex mehtieġa għall-finijiet tal-valutazzjoni.

VIII.3.2. L-analiżi tal-konformità mas-suq

- (158) L-analiżi għandha l-għan li tiġi vvalutata l-konformità mas-suq tal-prodotti li ġejjin fil-perjodu ta' referenza.

Tabella 15

Il-perjodu ta' sottoskrizzjoni għad-diversi tipi ta' BFP

Tip ta' BFP	Forma dematerjalizzata	Forma fiżika
BFP ordinarji	2003-2006	2000-2006
BFP għal perjodu fiss	ma jistgħux jiġu sottoskritti	2000-2002
BFP ta' 18-il xahar	2005-2006	2005-2006
BFP indiċjati: <i>equity linked</i>	2003-2006	ma jistgħux jiġu sottoskritti
BFP indiċjati: <i>inflation linked</i>	2006	ma jistgħux jiġu sottoskritti

(a) Il-BFP dematerjalizzati

- (159) B'referenza għall-BFP dematerjalizzati, mill-paragun bejn il-valuri tat-tabelli 9 u 10 jirriżulta dan li ġej.

— BFP ordinarji: fil-perjodu ta' referenza, l-ekwivalenti *upfront*-tal-BFP kien ta' 2,64 %, filwaqt li l-valur minimu kkalkulat kien ta' 3,05 %. Għaldaqstant, ir-remunerazzjoni hija konformi mas-suq,

— BFP ta' 18-il xahar: fil-perjodu ta' referenza, l-ekwivalenti *upfront* tal-BFP kien ta' 0,65 %, waqt li l-valur mistenni kien ta' 0,63 %. Għalhekk, ir-remunerazzjoni tal-BFP hija daqshekk qrib tal-valur mistenni li l-Kummissjoni tista' raġonevolment tasal għal konklużjoni waħda, jiġifieri li hemm konformità mas-suq ⁽⁶⁵⁾. Barra minn hekk, il-Kummissjoni temmen, eżatt kif wera l-espert, li l-prodott bankarju l-aktar simili huwa ċ-ċertifikat ta' depożitu. Minkejja ċ-ċokon tal-kampjun taċ-ċertifikati ta' depożitu – titoli li fir-rigward tagħhom ma tiġix applikata kummissjoni *upfront* u jithallsu kummissjonijiet annwali ta' 0,60 % – il-Kummissjoni hija tal-fehma li, għall-finijiet ta' din id-deċiżjoni, tista' tiġi aċċertata l-kummissjoni għall-allokazzjoni tal-investment tagħhom. Jekk jiġi kkalkulat il-valur mistenni fl-2005 u fl-2006 ta' kummissjoni annwali ta' 0,60 % għal titolu ta' 18-il xahar ⁽⁶⁶⁾ tirriżulta kummissjoni *upfront* ekwivalenti ta' 0,863 % li hija akbar mill-valur ikkalkulat tal-kummissjoni *upfront* għall-BFP ta' 18-il xahar. Għaldaqstant, ir-remunerazzjoni hija konformi mas-suq ⁽⁶⁷⁾,

— BFP *index linked*: fil-perjodu ta' referenza, l-ekwivalenti *upfront* tal-BFP kien ta' 2,64 %. Madankollu, minhabba l-ftit valur spjegattiv tal-analiżi ta' rigressjoni fuq il-kampjun tal-bonds bankarji strutturati (ara n-nota ta' qiegħ il-paġna 55), u billi l-fondi komuni ta' investment mhumiex prodott simili xieraq għall-BFP *index linked*, il-Kummissjoni taqbel mal-analiżi tal-espert li għandhom ikunu r-riżultati tal-istatistiċi deskrittivi li jitqiesu bħala l-bażi tal-istudju. Minn dan jirriżulta li:

⁽⁶⁵⁾ Tasew, anke li kieku d-devjazzjoni standard ikkalkulata mill-espert ma tkunx adattata, huwa tabilhaqq ferm probabbli li l-valur ikkalkulat tas-suq + 1 żball standard korrett ikun akbar mir-remunerazzjoni mogħtija lil PI.

⁽⁶⁶⁾ Jekk wiehed jippreżumi li l-hlas f'kull semestru ta' kummissjoni huwa ta' 0,30 %.

⁽⁶⁷⁾ Tkun konformi mas-suq dik ir-remunerazzjoni li tinvolvi kummissjoni *upfront* massima ta' madwar 0,7 %.

- (i) ir-remunerazzjoni għall-BFP *inflation linked* fis-sena ta' referenza (2006) biss kienet inqas mir-remunerazzjoni medja għall-bonds bankarji *inflation linked* (2,82 % minn 42 osservazzjoni);
- (ii) ir-remunerazzjoni għall-BFP *index linked* fil-perjodu ta' referenza (2003-2006) kienet inqas mir-remunerazzjoni medja għall-bonds bankarji *index linked* (3,10 % minn 109 osservazzjoni).

Għaldaqstant, ir-remunerazzjoni hija konformi mas-suq.

(b) Il-BFP fiżiċi ta' 18-il xahar

- (160) Il-BFP fiżiċi ta' 18-il xahar jiġu rremunerati bl-istess rata tal-bonds dematerjalizzati (peress li mhi prevista l-ebda kummissjoni għall-ġestjoni annwali għal dan it-tip ta' BFP). Anke għal dawn il-bonds tghodd il-konklużjoni ta' konformità mas-suq.

(c) Il-BFP ordinarji u l-BFP għal perjodu fiss fiżiċi

- (161) Kulma fadal li jiġi aċċertat huwa jekk ir-remunerazzjonijiet mogħtija għall-BFP ordinarji fiżiċi fil-perjodu 2000-2006 u għall-BFP għal perjodu fiss fiżiċi fil-perjodu 2000-2002 humiex konformi mas-suq.
- (162) Il-Kummissjoni tosserva li l-espert ipparaguna l-BFP fiżiċi anke mal-prodotti simili dematerjalizzati, peress li, fost il-prodotti li jiċċirkolaw fis-suq, ma setax isib prodotti simili adegwati f'forma fiżika.
- (163) Il-Kummissjoni tqis li hemm distinzjoni bejn l-attivitajiet speċifiċi li twettaq PI fil-każ tal-bonds fiżiċi u s-sempliċi produzzjoni taċ-ċertifikati fiżiċi, fejn tiġi ddebitata kummissjoni speċifika (ara l-punti 129-131).
- (164) Huwa essenzjali li jiġi enfasizzat hawnhekk li d-differenza bejn il-kummissjonijiet totali tal-BFP fiżiċi u dematerjalizzati ġejja biss mill-kwota, fi hdan il-kummissjoni, relatata mal-ġestjoni ⁽⁶⁸⁾.
- (165) PI twettaq attivitajiet speċifiċi b'relazzjoni għall-ġestjoni tal-ħażna tal-BFP fiżiċi. Fil-fatt jistgħu jiġu "akkwistati" BFP fiżiċi ordinarji fi kwalunkwe uffiċċju postali Taljan u fi kwalunkwe mument: kulhadd jista' jidhol f'uffiċċju postali u jippreżenta dokument tal-identità flimkien mal-ammont fi flus kontanti li bihsiebu jinvesti f'BFP. Għal dan m'hemmx għalfejn li l-investitur potenzjali jkollu kont kurrenti postali peress li l-BFP fiżiċi jistgħu jiġu akkwistati bi flus kontanti. L-impjegat jagħti lill-persuna interessata xi formoli biex jimlihomm, iniżżel isem l-investitur potenzjali fuq iċ-ċertifikat u u jagħtih fiżikament il-bonds. L-istess jiġri meta jiġu rimborsati l-BFP fiżiċi. Il-ġestjoni ta' dawn il-proċeduri tippreżumi sforzi organizzattivi li mhumix meħtieġa fil-każ tal-BFP dematerjalizzati u tal-bonds bankarji, jew inkella huma inqas problematiċi.
- (166) Għaldaqstant, peress li r-remunerazzjoni akbar għall-ħażna annwali tal-BFP fiżiċi jidher li hija ġġustifikata mill-attivitajiet speċifiċi mwettqa minn PI għall-bonds fiżiċi, il-paragun tal-kummissjonijiet *upfront* totali kkalkulati bejn il-BFP ordinarji fiżiċi u l-bonds bankarji inevitabbilmont jkun ta' żvantaġġ għal PI u jeħtieġ li l-konklużjoni ta' konformità mas-suq tar-remunerazzjoni għall-allokazzjoni tal-investment tal-BFP tkun ibbażata prinċipalment fuq id-*data* relatata mal-BFP dematerjalizzati.

⁽⁶⁸⁾ Fil-kummissjoni, il-kwota relatata mas-sottoskrizzjoni hija l-istess kemm għall-BFP fiżiċi kif ukoll għall-BFP dematerjalizzati.

- (167) Il-Kummissjoni taqbel mal-espert li PI twestaq attivitajiet speċifiċi b'relazzjoni għall-BFP fiżiċi li jmorru lil hinn mir-rimbors għall-produzzjoni materjali tal-bonds fiżiċi ⁽⁶⁹⁾. Din l-attività addizzjonali tiġġustifika kummissjonijiet annwali oghla. Bejn wiehed u iehor, waqt il-perjodu ta' referenza, ir-remunerazzjoni annwali mogħtija lil PI għall-attivitajiet speċifiċi addizzjonali ta' ġestjoni tal-bonds kienet ta' madwar 0,14 % tal-hażna tal-BFP fiżiċi (ara t-tabella 4) ⁽⁷⁰⁾. Minkejja li mhux possibbli li jiġu kkwantifikati eżattament l-ispejjeż li saru għall-ġestjoni tal-bonds fiżiċi, il-Kummissjoni tqis li r-remunerazzjoni akbar identifikata aktar 'il fuq mhix eċċessiva jekk jitqiesu x-xogħol u l-isforzi organizzativi li tippreżumi l-ġestjoni tal-bonds fiżiċi (kif intwera fil-punt 166). Fl-2006, il-kummissjonijiet għall-ġestjoni mogħtija lil PI bilkemm kienu jlaħhqu EUR 7 126 għal kull uffiċċju postali. Fl-2000-2001, meta bejn il-partijiet ġew innegozjati għanijiet kwalitativi speċifiċi ⁽⁷¹⁾, il-kummissjonijiet għall-ġestjoni mogħtija lil PI kienu, rispettivament, ta' EUR 18 064 u EUR 14 231 għal kull uffiċċju postali ⁽⁷²⁾. Il-Kummissjoni temmen li dawn il-livelli ta' kummissjonijiet huma proporzjonati għall-attivitajiet ta' ġestjoni tal-bonds fiżiċi u konformi mas-suq. Il-Kummissjoni temmen ukoll li anke t-trend (tendenza) ta' dawn il-hlasijiet annwali qed tonqos u li l-ammont ta' bonds fiżiċi għandu jonqos maż-żmien.
- (168) B'referenza għall-BFP għal perjodu fiss – li ma kinux jeżistu f'forma dematerjalizzata – il-Kummissjoni kkalkulat il-kummissjonijiet mogħtija lil PI, imma eskcludiet ir-remunerazzjoni għall-attivitajiet ta' ġestjoni. Fil-perjodu 2000-2002, iċ-ċifra miksuba (bejn wiehed u iehor 1,72 %, skont kalkoli konservattivi ⁽⁷³⁾) kienet iċċen kemm mill-valur minimu mistenni tar-remunerazzjoni (1,76 % - ara t-tabella 10), kif ukoll mid-diversi hlasijiet ikkalkulati għall-BFP għal perjodu fiss, fejn jitqiesu l-politiki tal-prezzijiet ta' diversi distributuri (ara t-tabella 11, B). Għaldaqstant, il-Kummissjoni tista' tikkonkludi li r-remunerazzjoni għall-BFP fiżiċi għal perjodu fiss kienet konformi mas-suq.
- (169) Fuq il-bażi ta' dak li nġhad aktar 'il fuq jista' jiġi konkluż li r-remunerazzjoni għall-allokazzjoni tal-investment tal-BFP ordinarji fiżiċi u tal-BFP għal perjodu fiss fiżiċi hija konformi mas-suq.
- (170) Għaldaqstant, il-Kummissjoni waslet għall-konklużjoni li l-hlasijiet mogħtija għall-allokazzjoni tal-investment tal-BFP fiżiċi kollha fil-perjodu 2000-2006 kienu konformi mas-suq.

Il-metodu alternattiv

- (171) Alternattivament, f'dan il-każ speċifiku, il-Kummissjoni setgħet tqis li l-kummissjonijiet mogħtija lil PI kienu konformi mas-suq anke meta kienu iċċen mill-valur massimu mistenni.
- (172) Konsegwentement mit-tabella 10 jirriżulta li r-remunerazzjoni għall-BFP ordinarji u għal perjodu fiss fiżiċi kienet konformi mas-suq; fil-fatt, il-valur massimu mistenni għall-BFP ordinarji fiżiċi kien ta' 4,54 % (il-valur massimu kkalkulat), filwaqt li l-kummissjoni massima fil-perjodu 2000-2006 kienet ta' 3,07 %. Il-valuri rispettivi għall-BFP għal perjodu fiss fiżiċi kienu ta' 3,34 % u 3,09 %.

VIII.3.3. Kummenti speċifiċi

(a) Il-metodoloġija tar-remunerazzjoni annwali varjabbli

- (173) Il-Kummissjoni kienet tasal għall-istess konklużjonijiet anke li kieku għamlet użu mill-metodoloġija tar-remunerazzjoni annwali varjabbli.

⁽⁶⁹⁾ L-ispejjeż addizzjonali diretti li jsiru għall-produzzjoni taċ-ċertifikati fiżiċi jiġu kkompensati parzjalment – ara t-taqsima VIII.3.3.b ta' din id-deċiżjoni.

⁽⁷⁰⁾ Il-fatt li l-kummissjonijiet għall-ġestjoni ma ġewx ikkalkulati bl-istess mod fil-perjodu 2000-2006 ma jbidlilx il-valutazzjoni tal-Kummissjoni.

⁽⁷¹⁾ Barra minn hekk, il-Kummissjoni hija sodisfatta bit-test ta' solidità li għamel l-espert fuq l-ammonti mogħtija fl-2001 u fl-2002 għall-attivitajiet speċifiċi minbarra s-semplici allokkazzjoni tal-investment tal-BFP.

⁽⁷²⁾ Fl-2000 l-uffiċċji postali kienu 13 950 u fl-2001 kienu 13 787 (sors: baġits ta' PI).

⁽⁷³⁾ Il-kummissjoni għall-ġestjoni li ntużat fil-kalkolu hija ta' 0,13 %, jiġifieri l-kummissjoni għall-ġestjoni l-aktar baxxa li nġhatat lil PI fil-perjodu 2000-2002, u ma tistax titqies bħala eċċessiva. Ir-rata ta' skont tal-Kummissjoni f'dan ir-rigward hija l-medja tar-rati ta' skont annwali ta' 5 snin. Metodu alternattiv huwa dak li jintużaw il-kummissjonijiet għall-ġestjoni effettivi li nġhataw sena wara sena lil PI għat-tul ta' żmien kollu tal-bonds għal perjodu fiss. Din il-metodoloġija twassal għall-konklużjoni aktar ċara rigward il-konformità mas-suq tal-kummissjonijiet għall-BFP fiżiċi għal perjodu fiss.

- (174) Din hija metodoloġija ammissibbli peress li l-Kummissjoni titlaq mill-premessa li fin-negozjati annwali bejn PI u CDP tqieset il-varjabbiltà tal-kummissjonijiet annwali.
- (175) Il-Kummissjoni keinet tasal għal konklużjonijiet dwar il-konformità mas-suq saħansitra aktar iddefiniti li kieku użat dan l-approċċ.

(b) Ir-remunerazzjoni għall-produzzjoni tal-BFP fiżiċi

- (176) Skont dak li osserva l-espert, jista' jingħad b'ċertezza assoluta li ċ-ċirkolazzjoni tat-titoli fiżiċi hija speċifika għall-BFP, hlief għall-kwoti tal-fondi komuni ta'investiment fejn għadha permess bil-liġi. ABI stess tammetti li s-swieq finanzjarji illum jinnegozjaw kważi esklussivament fi prodotti dematerjalizzati. Barra minn hekk, ABI ma ressqet l-ebda argument jew ċifra biex taċċerta l-konformità mas-suq ta' din ir-remunerazzjoni tal-ahħar, u lanqas ma kkontestat il-kalkolu tar-remunerazzjoni għall-produzzjoni tal-bonds fiżiċi fuq il-bażi tal-paragun maċ-ċertifikati fiżiċi li jirrappreżentaw il-kwoti tal-fondi komuni ta' investiment. Il-Kummissjoni għalhekk taqbel mal-konklużjonijiet tal-espert f'dan ir-rigward (ara l-punti 129-131).

VIII.4. It-tweġiba għall-kummenti l-oħra tal-Italja u ta' ABI

VIII.4.1. L-Italja

- (177) Rigward l-argumenti mressqa mill-Italja rigward il-konformità mas-suq tal-margni għas-servizzi ta' allokkazzjoni tal-investiment tal-BFP (punti 85-88), il-Kummissjoni tosserva li l-livell ta' profitti hekk kif gie simulat mill-Italja ma jidherx li huwa biżżejjed sabiex tintwera l-konformità mas-suq tal-kummissjonijiet għall-allokkazzjoni tal-investiment tal-BFP peress, kif irrikonoxxew l-istess awtoritajiet Taljani, billi PI m'għandiex kontabbiltà separata għal prodotti finanzjarji distinti, mhux possibbli għall-finijiet ta' din id-deċizzjoni li tingabar informazzjoni affidabbli dwar l-ispejjeż u l-qligħ iġġenerati mill-BFP.
- (178) Il-paragun bejn il-margni globali ta' PI/Bancoposta u l-margni tas-servizzi korrispondenti kollha offruti mis-sistema bankarju huwa saħansitra inqas preċiż.
- (179) Għaldaqstant il-Kummissjoni, filwaqt li titlaq minn dan l-argument, tqis li mhux possibbli li tingibed xi konklużjoni rigward il-konformità mas-suq tal-kummissjonijiet għall-allokkazzjoni tal-investiment tal-BFP b'referenza għal wiehed biss mis-servizzi ta' Bancoposta u billi jiġu pparagunati attivitajiet u prodotti mhux paragonabbli tas-sistema bankarju.
- (180) Rigward il-paragun bejn l-istrutturi tal-kummissjonijiet tal-BFP u tal-kontijiet postali u l-estrapolazzjoni tar-remunerazzjoni tal-BFP preżumibbilment konformi mas-suq tul il-perjodu medju ta' attività tal-istrument imressqa mill-awtoritajiet Taljani (punt 82), il-Kummissjoni tqis li jirriżulta li l-ipoteżi tal-effett lineari tat-tul ta' żmien fuq il-kummissjonijiet għall-allokkazzjoni tal-investiment, meta pparagunata mal-analiżi tal-espert, hija wisq semplicitistika. Barra minn hekk, huwa aktar korrett jekk il-BFP jiġu pparagunati ma' strumenti finanzjarji mahruġa minn operaturi tas-suq.

VIII.4.2. ABI

- (181) ABI ssostni li r-rata interna tal-qligħ għal titolu tal-Istat tkun dejjem iċken meta pparagunata ma' dik ta' titolu *corporate* b'*rating* ekwivalenti u dan huwa minhabba differenza fil-livell ta' riskju anke għall-istrumenti finanzjarji bl-istess klassi ta' *rating*; min-naha l-oħra, il-Kummissjoni tqis li dan id-differenzjal jiddependi pjuttost mid-diversità tan-netwerks ta' allokkazzjoni tal-investiment (*retail* kontra istituzzjonali) aktar milli mil-livell ta' riskju.

VIII.5. Is-separazzjoni kontabbli

- (182) Skont ir-regolamentazzjoni Komunitarja dwar l-ghajjnuna mill-Istat mogħtija f'forma ta' kumpens għall-obbligi ta' servizz pubbliku ⁽⁷⁴⁾, meta impriża tkun inkarigata bil-provvista ta' aktar minn servizz wiehed ta' interess ekonomiku ġenerali, il-kontabbiltà interna tal-impriża trid tagħti lok għal garanzija biex ma jkunx hemm kumpens żejjed fuq il-livell ta' kull servizz ta' interess ekonomiku ġenerali.
- (183) Mill-informazzjoni mibgħuta mill-Italja jirriżulta li fil-kontabbiltà interna ta' PI m'hemmx separazzjoni korretta bejn l-ispejjeż/il-qliġ marbuta mas-servizz ta' interess ekonomiku ġenerali għall-kontijiet ta' tfaddil postali u l-ispejjeż/il-qliġ għall-attivitajiet l-oħra.
- (184) Għaldaqstant, il-Kummissjoni tfakkar li l-Italja għandha obbligu f'dan ir-rigward.

IX. IL-KONKLUŻJONIJET

- (185) Ir-remunerazzjoni tas-suq li l-Italja tat lil Poste Italiane għall-allokazzjoni tal-investment tal-BFP hija stima xierqa tal-livell tal-ispejjeż li impriża medja, ġestita b'mod effiċjenti, għandha ssostni biex tissodisfa dawn l-obbligi, filwaqt li jitqies id-dhul relatat u margni ta' profitt raġonevoli biex dawn l-obbligi jiġu sodisfatti.
- (186) Fl-ahharnett, fl-implimentazzjoni tas-servizz ta' interess ekonomiku ġenerali fl-2004 ġew rispettati l-erba' kriterji tas-sentenza *Altmark*. Ir-remunerazzjonijiet mogħtija lil PI għall-allokazzjoni tal-investment tal-BFP bejn l-2004 u l-2006 mhumiex għajjnuna mill-Istat.
- (187) Fil-perjodu ta' qabel l-ghotja lil PI u CDP għas-servizz ta' interess ekonomiku ġenerali, ir-remunerazzjonijiet mogħtija lil PI għall-allokazzjoni tal-investment tal-BFP kienu konformi mas-suq. Peress li ma PI ma kinitx ivvantaġġjata, lanqas dawn ir-remunerazzjonijiet ma jistgħu jitqiesu bħala għajjnuna mill-Istat.
- (188) Il-Kummissjoni temmen li r-remunerazzjonijiet mogħtija lil PI għall-allokazzjoni tal-investment tal-BFP fil-perjodu 2000-2006 mhumiex għajjnuna mill-Istat,

ADOTTAT DIN ID-DEĊIŻJONI:

Artikolu 1

Ir-remunerazzjonijiet li l-awtoritajiet pubbliċi Taljani taw lil Poste Italiane għas-servizz ta' allokkazzjoni tal-investment tal-Bonds ta' Tfaddil Postali (BFP) fil-perjodu 2000-2006 mhumiex għajjnuna mill-Istat fit-tifsira tal-Artikolu 87(1) tat-Trattat.

Artikolu 2

Din id-deċiżjoni hija indirizzata lir-Repubblika Taljana.

Magħmula fi Brussell, il-21 ta' Ottubru 2008.

Għall-Kummissjoni

Neelie KROES

Membru tal-Kummissjoni

⁽⁷⁴⁾ ĠU C 297, 29.11.2005, p. 4.

PREZZ TAL-ABBONAMENT 2009 (mingħajr VAT, inklużi l-ispejjeż tal-posta b'kunsinna normali)

Il-Ġurnal Uffiċjali tal-UE, serje L+C, edizzjoni stampata biss	22 lingwa uffiċjali tal-UE	1 000 EUR fis-sena (*)
Il-Ġurnal Uffiċjali tal-UE, serje L+C, edizzjoni stampata biss	22 lingwa uffiċjali tal-UE	100 EUR fix-xahar (*)
Il-Ġurnal Uffiċjali tal-UE, serje L+C, stampati + CD-ROM annwali	22 lingwa uffiċjali tal-UE	1 200 EUR fis-sena
Il-Ġurnal Uffiċjali tal-UE, serje L, edizzjoni stampata biss	22 lingwa uffiċjali tal-UE	700 EUR fis-sena
Il-Ġurnal Uffiċjali tal-UE, serje L, edizzjoni stampata biss	22 lingwa uffiċjali tal-UE	70 EUR fix-xahar
Il-Ġurnal Uffiċjali tal-UE, serje C, edizzjoni stampata biss	22 lingwa uffiċjali tal-UE	400 EUR fis-sena
Il-Ġurnal Uffiċjali tal-UE, serje C, edizzjoni stampata biss	22 lingwa uffiċjali tal-UE	40 EUR fix-xahar
Il-Ġurnal Uffiċjali tal-UE, serje L+C, CD-ROM fix-xahar (kumulattiva)	22 lingwa uffiċjali tal-UE	500 EUR fis-sena
Suppliment tal-Ġurnal Uffiċjali (serje S), Swieq Pubbliċi u Appalti, CD-ROM, żewġ edizzjonijiet fil-ġimgħa	multilingwi: 23 lingwa uffiċjali tal-UE	360 EUR fis-sena (= 30 EUR fix-xahar)
Il-Ġurnal Uffiċjali tal-UE, serje C – Kompetizzjonijiet	Skont il-lingwa/i tal-Kompetizzjoni	50 EUR fis-sena

(*) Il-prezz kull kopja: bi 32 paġna: 6 EUR
minn 33 sa 64 paġna: 12 EUR
aktar minn 64 paġna: Prezz fiss għal kull każ

L-abbonament f'*Il-Ġurnal Uffiċjali tal-Unjoni Ewropea*, li jroġġi fil-lingwi uffiċjali tal-Unjoni Ewropea, hu disponibbli f'22 verżjoni lingwistika. Inklużi fih hemm is-serje L (Leġiżlazzjoni) u C (Komunikazzjoni u Informazzjoni).

Kull verżjoni lingwistika jeħtiġilha abbonament separat.

B'konformità mar-Regolament tal-Kunsill (KE) Nru 920/2005, ippubblikat fil-Ġurnal Uffiċjali L 156 tat-18 ta' Ġunju 2005, li jistipula li l-istituzzjonijiet tal-Unjoni Ewropea mhumex temporanjament obbligati li jkktbu l-atti kollha bl-Irlandiż u li jippubblikawhom b'din il-lingwa, il-Ġurnali Uffiċjali ppubblikati bl-Irlandiż jinbiegħu apparti.

L-abbonament tas-Suppliment tal-Ġurnal Uffiċjali (Serje S – Appalti u Swieq Pubbliċi) jiġbor fih it-total tat-23 verżjoni lingwistika uffiċjali f'CD-ROM waħdieni multilingwi.

Fuq rikjesta, l-abbonament f'*Il-Ġurnal Uffiċjali tal-Unjoni Ewropea* jagħti d-dritt li l-abbonat jirċievi diversi annessi tal-Ġurnal Uffiċjali. L-abbonati jiġu mgħarrfa dwar il-ħruġ tal-annessi permezz ta' "Avviż lill-qarrej" inserit f'*Il-Ġurnal Uffiċjali tal-Unjoni Ewropea*.

Bejgħ u Abbonamenti

Il-pubblikazzjonijiet bil-flus editjati mill-Uffiċċju tal-Pubblikazzjonijiet huma disponibbli mill-uffiċini tal-bejgħ tagħna. Il-lista tal-uffiċini tal-bejgħ hi disponibbli fuq l-internet fl-indirizz li ġej:

http://publications.europa.eu/others/agents/index_mt.htm

EUR-Lex (<http://eur-lex.europa.eu>) joffri aċċess dirett u bla ħlas għal-liġijiet tal-Unjoni Ewropea. Dan is-sit jippermetti li jkun ikkonsultat *Il-Ġurnal Uffiċjali tal-Unjoni Ewropea* u jinkludi wkoll it-Trattati, il-leġiżlazzjoni, il-ġurisprudenza u l-atti preparatorji tal-leġiżlazzjoni.

Biex tkun taf aktar dwar l-Unjoni Ewropea, ikkonsulta: <http://europa.eu>